

ZELENI STANDARDI PROSTORSKEGA NAČRTOVANJA IN PROJEKTOV MESTNE OBČINE KRANJ

KONČNO POROČILO

LJUBLJANA, 18. 11. 2025

Naročnik: Mestna občina Kranj
Slovenski trg 1
4000 Kranj

MESTNA OBČINA
KRANJ

Odgovorni predstavnik naročnika: Aleksandra Ažman

Izdelovalec: Zavita, svetovanje, d.o.o.
Tominškova 40
1000 Ljubljana

Odgovorni nosilec naloge: Matjaž Harmel, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja projekta: Klemen Strmšnik, univ. dipl. geog.

Namestnik vodje projekta: Sabina Cepuš, univ. dipl. ecol.

Ključni strokovnjaki: Ana Vojnović, mag. mol. funkc. biol.
Pija Lapajne, mag. geog.
Matjaž Harmel, univ. dipl. inž. gozd.
Aleksandra Kranjc, univ. dipl. geog.
Matevž Premelč, univ. dipl. geog.
Samo Škrjanec, univ. dipl. inž. gozd.
Milena Jačimović Strmšnik, univ. dipl. geog.
Peter Kastelec, mag. geog.

Soustvarjalci: Mestna občina Kranj - Skupna služba za varstvo okolja:
mag. Špela Planinšek, Aleksandra Ažman in Suzana Jamšek
Mestna občina Kranj - Skupna služba za urejanje prostora:
mag. Nika Rovšek, Ana Ahčin, Mihaela Šuštar Gruber, Sabrina Zeletel

Projekt: Zeleni standardi prostorskega načrtovanja in projektov Mestne občine
Kranj

Faza: Končno poročilo

Številka pogodbe: P01/2025

Številka projekta: 419/2025

Ključne besede: Zeleni standardi | prostorsko načrtovanje | podnebne spremembe |
biodiverziteta | okolje |

Datum: 18. 11. 2025

KAZALO VSEBINE

1	Uvod.....	3
1.1	O PROJEKTU	3
1.2	NAMEN IN CILJ POROČILA	3
2	DELO Z DELEŽNIKI.....	4
3	TESTIRANJE ZELENIH STANDARDOV PROSTORSKEGA NAČRTOVANJA MO KRANJ NA PRIMERIH OPPNJEV MO KRANJ	5
3.1	KRATEK OPIS PROCESA TESTIRANJA	5
3.2	KRATEK OPIS OBRAVNAVNIH OPPN-JEV	5
3.2.1	UN ZA OBMOČJA KR SA 3/1, KR SA 3/2, KR SA 3/3, KR SA 3/4 – GORENJSKI SEJEM.....	6
3.2.2	OPPN BI 43/1, 43/2 IN 43/3 – SREDNJE BITNJE.....	7
3.2.3	OPPN KR L 2/3 – PODALJŠEK DELAVSKE CESTE	8
3.3	ZAKLJUČKI TESTIRANJA.....	8
3.4	ZAKLJUČKI	18
3.5	PRIPOROČILA.....	18
4	PREDLOG ZELENIH STANDARDOV.....	19
5	ZAKLJUČEK	57

KAZALO SLIK

Slika 1:	Faznost projekta in sodelovanje z deležniki	4
Slika 2:	Prostorska umestitev izbranih OPPNjev	6
Slika 3:	Prostorska umestitev: OPPN MO 7/1 – Gorenjski sejem.....	7
Slika 4:	Prostorska umestitev OPPN BI 43/1, 43/2 in 43/3 (Srednje Bitnje)	7
Slika 5:	Prostorska umestitev OPPN KR L 2/3 – Podaljšek Delavske ceste.....	8
Slika 6:	Zeleni sistem Mestne občine Kranj	21
Slika 7:	Zeleni sistem urbanega dela Mestne občine Kranj.....	22

KAZALO PRILOG

- Priloga 1: Rezultati testiranja Zelenih standardov prostorskega načrtovanja MO Kranj na primerih OPPNjev Mo Kranj
- Priloga 2: Gradiva z delavnic

1 UVOD

1.1 O PROJEKTU

Projekt priprave zelenih standardov za Mestno občino Kranj (MOK) je zasnovan kot podpora trajnostnemu prostorskemu razvoju, prilagajanju na podnebne spremembe in izboljšanju kakovosti bivalnega okolja. Zeleni standardi so niz meril, načel in tehničnih smernic, ki spodbujajo okoljsko trajnostno, energijsko učinkovito in na podnebne spremembe odporno prostorsko načrtovanje – z namenom zmanjšanja okoljskih vplivov in izboljšanja kakovosti življenja. Namen projekta je razviti celovite, izvedljive in v prostorske akte vključljive standarde, ki bodo usmerjali načrtovanje, gradnjo in prenove urbanih območij v smeri večje okoljske in socialne sprejemljivosti, izboljšanja biodiverzitete ter s pozitivnim vplivom na blaženje in prilagajanje na podnebne spremembe.

1.2 NAMEN IN CILJ POROČILA

To poročilo predstavlja rezultate projekta priprave zelenih standardov. Njegov glavni namen je:

- povzeti opravljeno delo in sodelovanje z deležniki,
- predstaviti rezultate testiranja zelenih standardov na primerih OPPN-jev MO Kranj in
- podati končni predlog zelenih standardov za nadaljnje usklajevanje in vključevanje v prostorske dokumente občine.

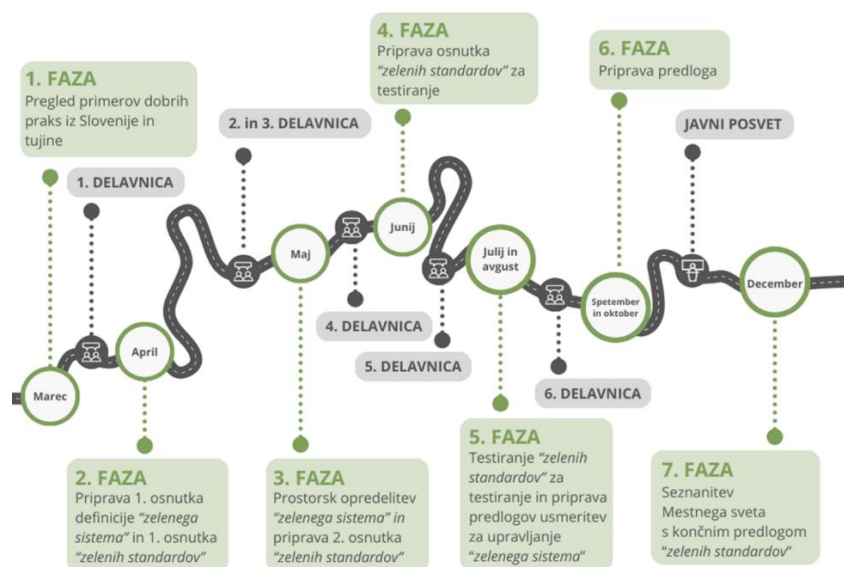
2 DELO Z DELEŽNIKI

V okviru priprave zelenih standardov je do novembra 2025 potekalo intenzivno delo z deležniki v obliki delavnic. V okviru projekta so bile izvedene naslednje delavnice:

- 10. 2. 2025 - Uvodna delavnica s Skupno službo varstva okolja v prostorih MOK, ki je bila namenjena evidentiranju deležnikov, prvemu pregledu možnih zelenih standardov ter obstoječih zelenih standardov v osnutku OPN Kranj. Na delavnici je bila opredeljena dinamika nadaljnjega dela.
- 26. 3. 2025 – Delavnica z deležniki z različnih oddelkov MOK in BSC Kranj na kateri so se deležniki seznanili s konceptom zelenih sistemov in standardov, identificirali obstoječe izzive ter so-oblikovali smernice za trajnostni zeleni razvoj v Mestni občini Kranj.
- 24. 4. 2025 – Delavnica z deležniki z različnimi oddelki MOK in več zunanjimi deležniki na kateri so se udeleženci seznanili z osnutkom zelenih sistemov in standardov ter podali predloge za izboljšavo.
- 10. 6. 2025 – Delavnica z deležniki z različnimi oddelki MOK in več zunanjimi deležniki na kateri so bili udeležencem predstavljeni končni rezultati analize zelenega sistema Mestne občine Kranj, predlogi zelenih standardov ter načrt njihovega testiranja na izbranih primerih OPPN-jev.

V drugi fazi projekta so bile izvedene naslednje delavnice:

- 30. 9. 2025 – Delavnica z deležniki z različnimi oddelki MOK in več zunanjimi deležniki na kateri je bil sooblikovan akcijski načrt za uveljavitev Zelenega sistema MOK.
- 30. 9. 2025 – Delavnica z deležniki z različnimi oddelki MOK in več zunanjimi deležniki na kateri so bili udeležencem predstavljeni končni rezultati testiranja zelenih standardov na izbranih primerih OPPN-jev in sprejet dogovor o izvedbi zaključnih korakov projekta:
 - o potrditvi uspešno testiranih zelenih standardov,
 - o pripravi končnega poročila in izvedbi zaključne predstavitve na seji Sveta Gorenjske Regije (v izvedbi BSC Kranj) v novembru 2025 ter
 - o izvedbi zaključne predstavitve strokovni javnosti na strokovni delavnici namenjeni pripravi Akcijskega načrta prilagajanja Gorenjske in Mestne občine Kranj na podnebne spremembe (v izvedbi ZaVita d.o.o.) 1. decembra 2025.

Slika 1: Faznost projekta in sodelovanje z deležniki

Za vsako delavnico je bil naročniku že dostavljen zapisnik, v katerem so opravljeno delo, potek in zaključki posamezne delavnice podrobneje opisani. Na podlagi dela z deležniki je bil oblikovan končni predlog zelenih standardov.

3 TESTIRANJE ZELENIH STANDARDOV PROSTORSKEGA NAČRTOVANJA MO KRANJ NA PRIMERIH OPPNJEV MO KRANJ

3.1 KRATEK OPIS PROCESA TESTIRANJA

Na delavnici dne 10. 6. 2025 so bili predstavljeni nadgrajeni predlogi zelenih standardov, ki temeljijo na usmeritvah in odzivih iz 2. delavnice (24. april 2025). Udeleženci so se strinjali, da se tako pripravljene zeleni standardi lahko uporabijo za testiranje na konkretnih OPPN-jih Mestne občine Kranj.

V razpravi je bilo poudarjeno, da je testiranje trenutno oteženo, saj številni OPPN-ji še niso zaključeni. Zaradi tega je bil podan predlog, da se izberejo trije OPPN-ji v različnih fazah priprave – v fazi osnutka na začetku, v končnih fazah pred sprejetjem in že sprejet, kar bi omogočilo celovit preizkus uporabnosti standardov. Za testiranje so bili predlagani naslednji OPPN-ji:

- UN za območja KR SA 3/1, KR SA 3/2, KR SA 3/3, KR SA 3/4 – Gorenjski sejem (površine drugih območij) – sprejet in že izveden podrobni izvedbeni prostorski akt.
- OPPN za območja KR BI 43/1, 43/2 in 43/3 – Srednje Bitnje (stanovanjska soseska) – v začetnih fazah izdelave OPPN in
- OPPN za območje KR L 2/3 (podaljšek Delavske ceste) – OPPN namenjen gradnji prometne infrastrukture, ki je bil v času testiranja v fazi predloga OPPN.

Predstavljen in potrjen je bil tudi v nadaljevanju predstavljeni sistem testiranja zelenih standardov na primeru konkretnih OPPN-jev.

Korak 1: Ocenjevalci so se najprej podrobno seznanili z zelenimi standardi in vsemi OPPN-ji.

Korak 2: Ocenjevalci so ob pomoči spodnjega obrazca za testiranje zelenih standardov obrazec za posamezni standard izpolnili, podali svoje ocene in čim bolj konkretne utemeljitve. Ob tem so morali ocenjevalci upoštevati tako konflikte ki jih uveljavitev zelenega standarda povzroča z obstoječimi določili in rešitvami OPPN, kot priložnosti, ki se z njegovo uveljavitvijo odpirajo.

Korak 3: Ko je bilo ocenjevanje zaključeno, so ocenjevalci še enkrat preverili podane ocene in utemeljitve in jih med seboj smiselno uskladili (če je bilo to potrebno).

Korak 4: V zadnjem koraku testiranja so ocenjevalci podali možne rešitve oz. priporočila za MO Kranj kako uveljaviti predmetni zeleni standard v predmetnem OPPN.

Za testiranje so bili uporabljeni obrazci iz priloge 1 iz katerih izhajajo tudi rezultati testiranja.

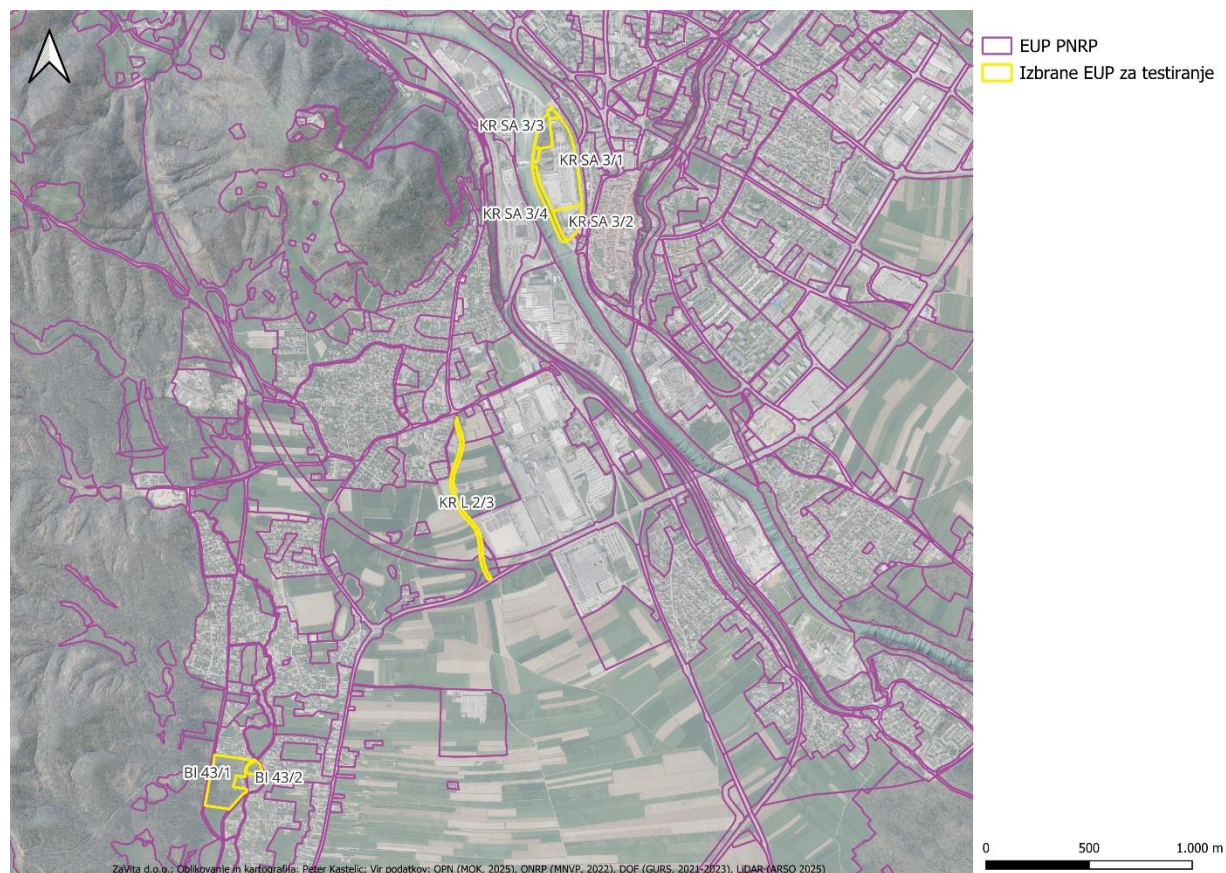
3.2 KRATEK OPIS OBRAVNAVNIH OPPN-JEV

Kot že pojasnjeno so bili za potrebe testiranja izbrani in obravnavni trije podrobni izvedbeni prostorski akti, ki naslavlajo različne vrste rabe prostora in so bili v časi testiranja v različnih fazah izdelave:

- UN za območja KR SA 3/1, KR SA 3/2, KR SA 3/3, KR SA 3/4 (Gorenjski sejem) je primer večnamenskega območja ob reki Savi, kjer prevladujejo prireditvene, poslovno-trgovske in rekreativne dejavnosti, pri čemer je ena od prioritet ohranjanje obvodnega zelenega pasu in rekreativnih površin.
- OPPN za območja BI 43/1, 43/2 in 43/3 (Srednje Bitnje) predstavlja primer stanovanjske širitve obstoječega naselja, kjer so ključni izzivi povezani z oblikovanjem soseske, zagotavljanjem ustreznih odmkov ter vključevanjem zelenih in odprtih bivalnih površin.
- OPPN KR L 2/3 (podaljšek Delavske ceste) predstavlja infrastrukturni projekt z novo prometno povezavo in spremljajočo komunalno infrastrukturo, kjer so v ospredju prometne ureditve, povezave z obstoječo mrežo in urejanje zelenih površin ob cestah.

Skupaj ta območja omogočajo preizkus uporabnosti zelenih standardov v različnih prostorskih kontekstih – stanovanjskem, poslovno-rekreacijskem in infrastrukturnem. Tako se preverja njihova prilagodljivost ter

potencial za vključevanje v načrtovanje prihodnjega prostorskega razvoja občine. Njihova prostorska razporeditev je prikazana na spodnji sliki 2.

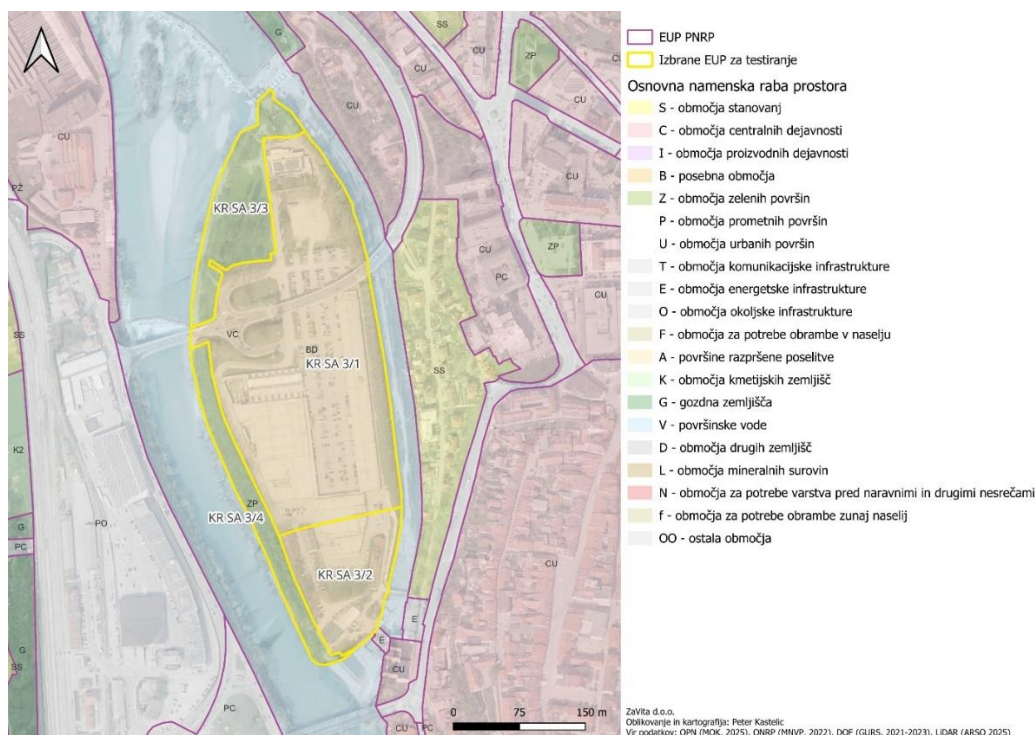
Slika 2: Prostorska umestitev izbranih OPPNjev

3.2.1 UN ZA OBMOČJA KR SA 3/1, KR SA 3/2, KR SA 3/3, KR SA 3/4 – GORENJSKI SEJEM

Območje urejanja zajema rečni otok med reko Savo in industrijskim kanalom v Kranju. Prostorski akt je namenjen razvoju družabno-prireditvenih, poslovno-trgovskih, rekreativnih in sejemskih dejavnosti. Severni del območja je namenjen rekreativnim in zelenim površinam z družbenimi in prireditvenimi programi, južni del pa trgovsko-poslovnim dejavnostim. Posebna pozornost je namenjena ohranitvi obvodnega zelenega pasu in povezavi območja s starim mestnim jedrom.

Ureditveno območje sestavlja troje podobmočij, in sicer:

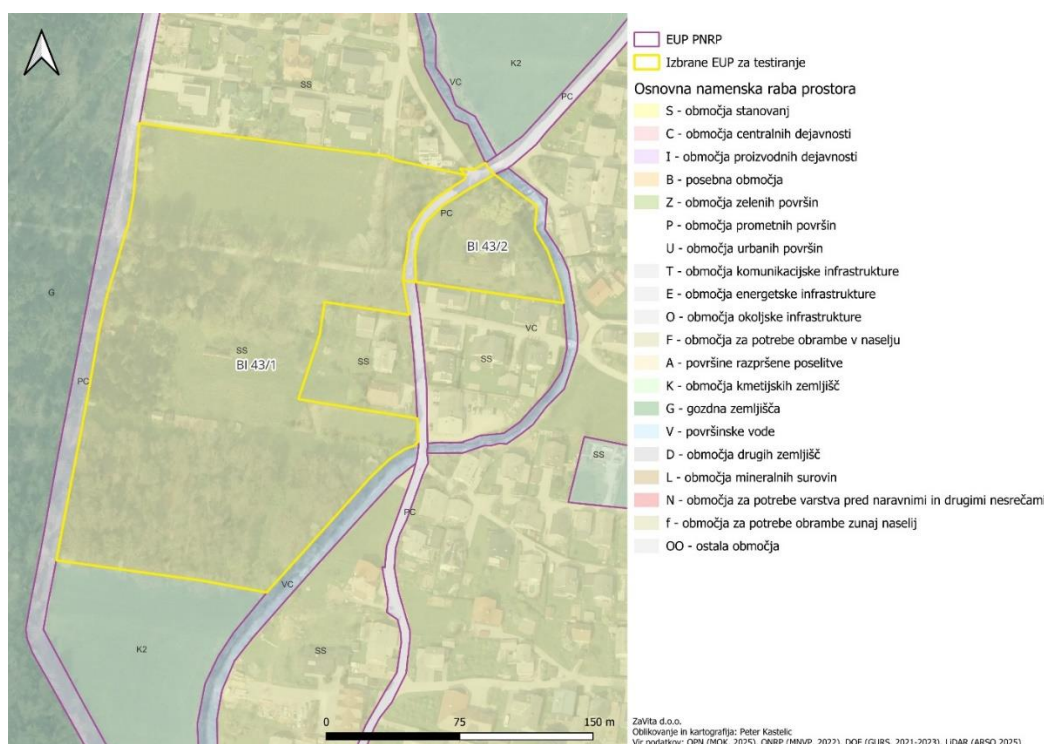
- Osrednje podobmočje A, ki združuje trgovsko – poslovne programe osrednjega dela ter možnost dopolnilne sejemske in zabaviščne ponudbe z dostopi in dovozi v območje. Podobmočje sestavlja pet samostojnih prostostojećih objektov, ki tvorijo trgovsko poslovni center.
- Severno podobmočje B, ki uokvirja rekreativne in spremljajoče prireditvene programe v zelenju. Podobmočje se nahaja severno od severnega priključka na obvoznico in vključuje parkovne površine, avtohtono zelenje ob vodi, del parkirnih površin, družbeno – prireditveni, turistično-rekreativni oziroma gostinski objekt ter energetski objekt na skrajnem severnem robu območja.
- Južno podobmočje C, ki je namenjeno ohranjanju in krepitvi dosedanjih poslovno – proizvodnih programov. Gre za sklop površin, objektov in naprav južnega podobmočja Majdičevega mlina. V skladu z obstoječo rabo se dovoljujejo posegi, ki bistveno ne vplivajo na spremembo obstoječe namembnosti. Dovoljeni so posegi, ki dopolnjujejo obstoječo namembnost, dovoljujejo se adaptacije in nadomestne gradnje ter nujne dopolnilne gradnje za normalno funkcioniranje obstoječih dejavnosti (strojnica, jez, vodno gospodarske ureditve itd.).

Slika 3: Prostorska umestitev OPPN MO 7/1 – Gorenjski sejem

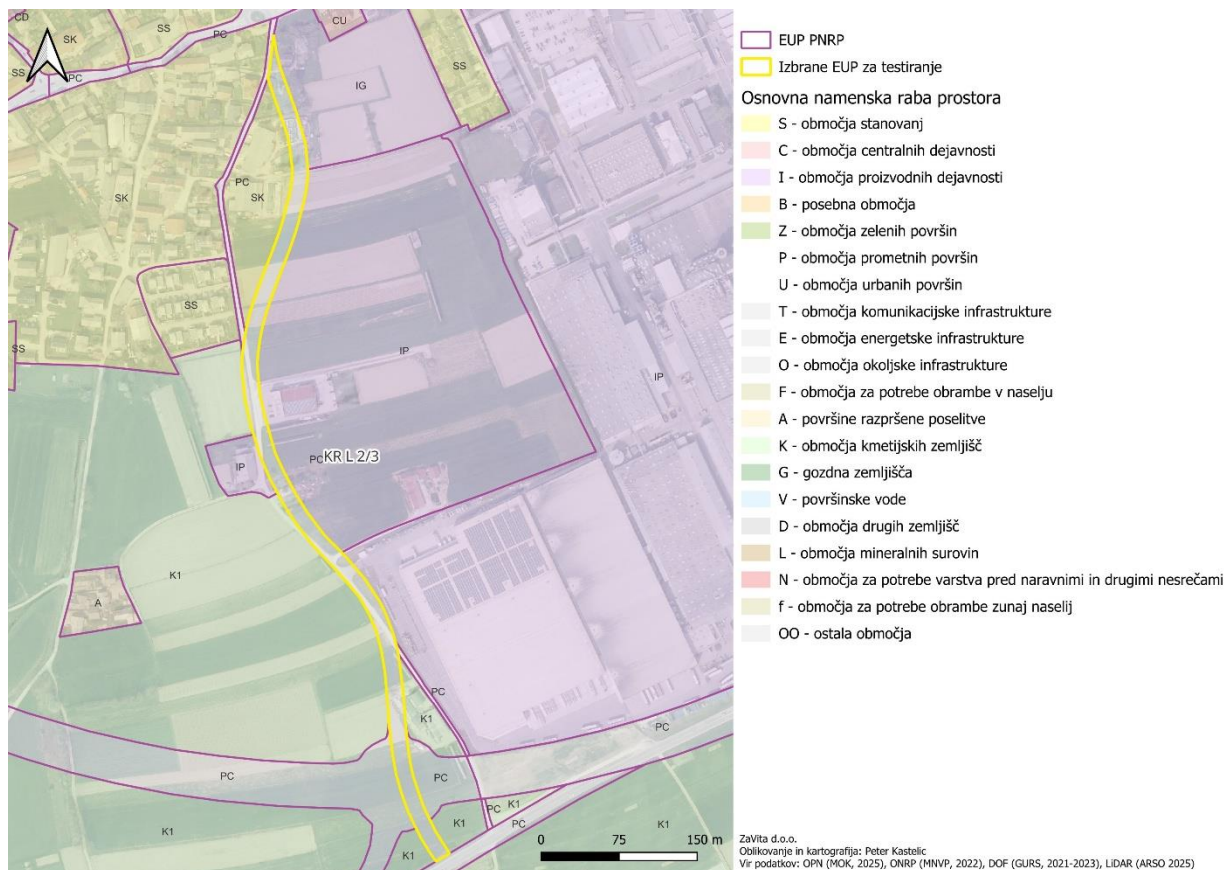
3.2.2 OPPN BI 43/1, 43/2 IN 43/3 – SREDNJE BITNJE

Območje se nahaja na severnem delu naselja Srednje Bitnje, ob lokalni cesti LC 183032, po vzhodni strani pa ga omejuje vodotok Žabnica. V prostorskem aktu je del območja opredeljen kot stavbno zemljišče za eno- in dvostanovanjske stavbe (SSe), del pa kot površine cest (PC). Namen načrta je ureditev nove stanovanjske soseske z ustrezno prometno mrežo in spremljajočo komunalno infrastrukturo. Poseben poudarek je na ohranjanju značilnega vzorca pozidave, zagotavljanju 20 m nepozidanega pasu ob prometnici ter oblikovanju zelenih površin v vzhodnem delu območja.

Slika 4: Prostorska umestitev OPPN BI 43/1, 43/2 in 43/3 (Srednje Bitnje)

Območje obravnave se nahaja v Stražišču in obsega severni del trase podaljška Delavske ceste. Namen OPPN je ureditev prometne povezave z novo lokalno cesto, krožiščem, kolesarsko stezo, pločniki in pripadajočo komunalno infrastrukturo. Obravnavano območje vključuje tudi dele enot urejanja prostora KR L 7, KR L 12, KR L 2/1, KR ST 2/1, KR ST 9/5, KR ST 9/1, KR ST 11 in KR ST 33 na severnem delu območja. Ureditev predvideva rekonstrukcijo krožišča, nov južni krak in več priključkov na obstoječe prometno omrežje, ob tem pa humusiranje in zatravitev brežin ter ureditev zelenic.

Slika 5: Prostorska umestitev OPPN KR L 2/3 – Podaljšek Delavske ceste

Rezultati testiranja za UN območja KR SA 3/1, KR SA 3/2, KR SA 3/3, KR SA 3/4 (Gorenjski sejem)

- UN že vključuje »zeleno komponento«, ki je bila prepoznana kot del zelenega sistema MOK.
- Vendar slednja, glede na analizo toplotnih otokov MO Kranj ni dosegla želenega učinka.
- Kljub zgoraj navedenim rešitvam in neposredni bližini Save znotraj območja OPPN, nastala nova vroča točka.
- Ne glede na današnje stanje je mogoče izvesti ukrepe, ki bi vodili do omilitve toplotnega otoka – npr:
 - ✓ *minimalni delež osenčenost tlakovanih površin,*
 - ✓ *možnost vzpostavitve zelenih streh in sten,*
 - ✓ *ponovna raba padavinske vode kot hladilnega elementa,*
 - ✓ *uporaba svetlih materialov z nizkim albedom, ipd.*

Zeleni standard	Pregled podanih ocen za UN območja KR SA 3/1, KR SA 3/2, KR SA 3/3, KR SA 3/4 – Gorenjski sejem					
	Testna vprašanja					
	Ali in na kakšen način zeleni standard odstopa od konceptualnih rešitev v OPPN?		Ali uveljavitev zelenega standarda zahteva prilagoditve drugih povezanih konceptualnih, prostorskih ali tehničnih rešitev iz OPPN?		Kakšne prilagoditve tekstualnega dela OPPN uveljavitev zelenega standarda zahteva in kako obsežne/zahtevne (z vidika popravkov OPPN) so predvidene prilagoditve?	Kakšne prilagoditve grafičnega dela OPPN uveljavitev zelenega standarda zahteva in kako obsežne/zahtevne (z vidika popravkov OPPN) so predvidene prilagoditve?
Zeleni sitem MO Kranj	Zeleni standard je že upoštevan	Zahteva se popolnoma drugačna konceptualna zasnova OPPN	NE	DA	Zmerne/zahtevne	Zmerne/zahtevne
ZS 1.1 – Faktorji odprtih bivalnih površin	/	/	/	/	/	/
ZS 1.2 – Faktorji zelenih površin	Zahtevane so nekatere prilagoditve		DA		Zmerne/zahtevne	Zmerne/zahtevne
ZS 2.1 – Vegetacija in omrežje svežine v javnem odprtem prostoru	Zahtevane so nove konceptualne rešitve, ki pa se lahko integrirajo		NE		Zmerne/zahtevne	Zmerne/zahtevne
ZS 2.2 – Biodiverziteti v javnem odprtem prostoru	X		X		X	X
ZS 3.1 – Celovito upravljanje s padavinskimi vodami v javnem prostoru	Zahtevane so nove konceptualne rešitve, ki pa se lahko integrirajo		NE		Obsežne/zelo zahtevne	Obsežne/zelo zahtevne
ZS 3.2 – Celovito upravljanje in ponovna uporaba meteoritnih voda v objektih	Zahteva se popolnoma drugačna konceptualna zasnova OPPN		NE		Obsežne/zelo zahtevne	Obsežne/zelo zahtevne
ZS 4.1 – Prednostni vrstni red pri razvoju prometnih omrežij v javnem odprtem prostoru	Zahtevane so nove konceptualne rešitve, ki pa se lahko integrirajo		NE	DA	Obsežne/zelo zahtevne	Obsežne/zelo zahtevne
ZS 4.2 – Razdelitev območja uporabe javnih cest	Zahtevane so nove konceptualne rešitve, ki pa se lahko integrirajo		NE	DA	Zmerne/zahtevne	Obsežne/zelo zahtevne

Zeleni standard	Pregled podanih ocen za UN območja KR SA 3/1, KR SA 3/2, KR SA 3/3, KR SA 3/4 – Gorenjski sejem				
	Testna vprašanja				
	Ali uveljavitev zelenega standarda zahteva posebne upravljavske prilagoditve, ki odstopajo od že danes razpoložljivih rešitev?	Ali je uveljavitev zelenega standarda v nasprotju ali konfliktu z obstoječimi prostorsko načrtovalskimi ali gradbenimi predpisi in standardi?	Ali je uveljavitev zelenega standarda v nasprotju ali konfliktu s poznanim mnenjem katerega od mnenje-dajalcev?		Ali obstaja sistem za nadzor in preverjanje uspešnosti uveljavitve zelenega standarda?
Zeleni sitem MO Kranj	DA	NE	NE	NE	DA
ZS 1.1 – Faktorji odprtih bivalnih površin	/	/	/	/	/
ZS 1.2 – Faktorji zelenih površin	DA	NE	NE	NE	DA
ZS 2.1 – Vegetacija in omrežje svežine v javnem odprtem prostoru	DA	NE	NE	DA	DA
ZS 2.2 – Biodiverziteti v javnem odprtem prostoru	X	X	X	X	X
ZS 3.1 – Celovito upravljanje s padavinskimi vodami v javnem prostoru	DA	NE	NE	NE	DA
ZS 3.2 – Celovito upravljanje in ponovna uporaba meteoritnih voda v objektih	DA	NE	NE	NE	DA
ZS 4.1 – Prednostni vrstni red pri razvoju prometnih omrežij v javnem odprtem prostoru	DA	NE	NE	DA	DA
ZS 4.2 – Razdelitev območja uporabe javnih cest	DA	NE	NE	DA	DA

- ZS 1.1 Faktorji OBP ni relevanten.
- Celovita uveljavitev ZS 1.2 (Faktorji ZP) in 2.1 (omrežje svežine v javnem prostoru) saj rešitve niso učinkovite in niso skladne z arborističnimi standardi.
- Vključitev konkretnih zahtev glede minimalnih deležev raščenega terena, prepustnosti tal za neposredno ponikanje, jasnih opredelitev zelenih površin, ipd.
- ZS 2.2 (indeks CBS) ni izvedljiv.
- UN ni prepoznal potenciala padavinske vode za npr. za:
 - ✓ *sanitarno in požarno vodo v ločenem sistemu,*
 - ✓ *zalivanje zelenih površin in vzdrževanje objektov,*
 - ✓ *hlajenje objektov in javnih prostorov, ipd.*
- Nujna bi bila izdelava karte ponikalnih sposobnosti tal.
- Objekte bi bilo treba zasnovati tako, da bi na eni strani omogočili čim bolj učinkovito zbiranje padavinske vode, na drugi strani pa tudi njeno ponovno uporabo.
- Obenem, bi bilo smiselno proučiti možnost ozelenitve streh objektov ali njihovo rabo za uporabo sončne energije, kar bi zahtevalo tudi prilagoditev koncepta energetske oskrbe objektov.
- ZS 4.1 predpostavlja urejanje prostora za potrebe različnih vrst prometa v prednostnem vrstnem redu pešci-kolesarji-vozila JP-motorna vozila. V UN je vrstni red ravno obraten, kar predstavlja resen izziv.
- Za vsaj delno uveljavitev ZS 4.2 (da se vsaj 50 % površin uporablja za aktivno mobilnost) so potrebne nove konceptualne rešitve.
- Smiselno bi bilo opredeliti možne tehnološke/infrastrukturne rešitve in jih ustrezno prostorsko umestiti, s čimer bi investitorja zavezali k uveljavitvi zelenih standardov tudi v praksi.
- Vse navedene prilagoditve pa imajo lahko posledice tudi na zasnovo samih objektov.

Vsi predlogi so bili podani v kontekstu želje po integraciji zelenih standardov v že obstoječ podrobni izvedbeni akt.

Menimo, da je izvedba določenih prilagoditev dokaj enostavna in bi bilo tudi v celoti že izvedeni UN možno prenoviti na način, ki bi zagotovil večjo odpornost območja, s tem pa vsaj delno uveljavitev zelenih standardov.

Rezultati testiranja za OPPN za KR BI 43/1, 43/2 in 43/3 (stanovanjska soseska Bitnje)

- Gre za t.i. „green-filed investicijo“ oz. urbanizacijo danes naravnega prostora.
- Zelo omejena dostopna dokumentacija – OPPN je v fazi idejne zasnove.
- Skoraj vse zelene standarde je mogoče upoštevati in integrirati v sam OPPN – ključni vidiki:
 - ✓ *Zasledovanje obstoječega poselitvenega vzorca v kontekstu gostote poselitve in upoštevanje ZS 1.1/1.2.*
 - ✓ *V največji možni meri izkoristiti »hladilni moment« gozda in vodotoka na vzhodni meji ter izboljšati omrežje že predvidenih ozelenitev.*
 - ✓ *Zagotoviti ustrezno osenčenje utrjenih površin z drevesi – analiza prevetrenosti območja bi bila zelo uporabna.*
 - ✓ *Zagotoviti prepustnost utrjenih površin in s tem neposredno ponikanje padavinske vode.*
 - ✓ *Prioritetno zadrževanje in ponikanje padavinske vode z utrjenih površin na zelenih površinah.*
 - ✓ *Prioritetno se omogoča zadrževanje in ponovna uporaba padavinske vode z objektov za potrebe javnih površin in/ali objektov.*
 - ✓ *Nujna bi bila izdelava karte ponikalnih sposobnosti tal.*

Zeleni standard	Pregled podanih ocen za OPPN za KR BI 43/1, 43/2 in 43/3				
	Testna vprašanja				
	Ali in na kakšen način zeleni standard odstopa od konceptualnih rešitev v OPPN?	Ali uveljavitev zelenega standarda zahteva prilagoditve drugih povezanih konceptualnih, prostorskih ali tehničnih rešitev iz OPPN?		Kakšne prilagoditve tekstualnega dela OPPN uveljavitev zelenega standarda zahteva in kako obsežne/zahtevne (z vidika popravkov OPPN) so predvidene prilagoditve?	Kakšne prilagoditve grafičnega dela OPPN uveljavitev zelenega standarda zahteva in kako obsežne/zahtevne (z vidika popravkov OPPN) so predvidene prilagoditve?
Zeleni sistem MO Kranj	Zahtevane so nove konceptualne rešitve, ki pa se lahko integrirajo	NE	DA	/	/
ZS 1.1 – Faktorji odprtih bivalnih površin	Zahtevane so nove konceptualne rešitve, ki pa se lahko integrirajo	DA		Zmerne/zahtevne	Zmerne/zahtevne
ZS 1.2 – Faktorji zelenih površin	Zahtevane so nove konceptualne rešitve, ki pa se lahko integrirajo	DA		Zmerne/zahtevne	Enostavne/nezahtevne
ZS 2.1 – Vegetacija in omrežje svežine v javnem odprtem prostoru	Zahtevane so nove konceptualne rešitve, ki pa se lahko integrirajo	NE	DA	Obsežne/zelo zahtevne	Obsežne/zelo zahtevne
ZS 2.2 – Biodiverziteti v javnem odprtem prostoru	X	X		X	X
ZS 3.1 – Celovito upravljanje s padavinskimi vodami v javnem prostoru	Zahtevane so nove konceptualne rešitve, ki pa se lahko integrirajo	NE		/	/
ZS 3.2 – Celovito upravljanje in ponovna uporaba meteoritnih voda v objektih	Zahtevane so nove konceptualne rešitve, ki pa se lahko integrirajo	NE		/	/
ZS 4.1 – Prednostni vrstni red pri razvoju prometnih omrežij v javnem odprtem prostoru	Zahteva se popolnoma drugačna konceptualna zasnova OPPN	NE	DA	Obsežne/zelo zahtevne	Obsežne/zelo zahtevne
ZS 4.2 – Razdelitev območja uporabe javnih cest	Zahtevane so nove konceptualne rešitve, ki pa se lahko integrirajo	NE		Zmerne/zahtevne	Obsežne/zelo zahtevne

Zeleni standard	Pregled podanih ocen za OPPN za KR BI 43/1, 43/2 in 43/3				
	Testna vprašanja				
	Ali uveljavitev zelenega standarda zahteva posebne upravljavske prilagoditve, ki odstopajo od že danes razpoložljivih rešitev?	Ali je uveljavitev zelenega standarda v nasprotju ali konfliktu z obstoječimi prostorsko načrtovalskimi ali gradbenimi predpisi in standardi?	Ali je uveljavitev zelenega standarda v nasprotju ali konfliktu s poznanim mnenjem katerega od mnenje-dajalcev?	Ali uveljavitev zelenega standarda zahteva izvedbo velikih investicij oz. vpliva na delovanje infrastrukture izven območja OPPN?	Ali obstaja sistem za nadzor in preverjanje uspešnosti uveljavitve zelenega standarda?
Zeleni sitem MO Kranj	DA	NE	NE	NE	DA
ZS 1.1 – Faktorji odprtih bivalnih površin	DA	NE	NE	NE	DA
ZS 1.2 – Faktorji zelenih površin	DA	NE	NE	NE	DA
ZS 2.1 – Vegetacija in omrežje svežine v javnem odprtem prostoru	DA	NE	NE	NE	DA
ZS 2.2 – Biodiverziteta v javnem odprtem prostoru	X	X	X	X	X
ZS 3.1 – Celovito upravljanje s padavinskimi vodami v javnem prostoru	DA	NE	NE	NE	DA
ZS 3.2 – Celovito upravljanje in ponovna uporaba meteornih voda v objektih	DA	NE	NE	NE	DA
ZS 4.1 – Prednostni vrstni red pri razvoju prometnih omrežij v javnem odprtem prostoru	DA	NE	NE	NE	DA
ZS 4.2 – Razdelitev območja uporabe javnih cest	DA	NE	NE	NE	DA

- ✓ *Poiskati takšne prometne rešitve, ki uveljavljajo prednostni vrstni red prometa pešci-kolesarji-vozila JP-motorna vozila.*
- ✓ *Zagotoviti tudi dostopnost javnega prevoza in urediti kolesarske poti.*
- ✓ *Potrebno bi bilo urediti povezljivost in dostopnost za pešce do parkovnega dela ob reki.*

OPPN predstavlja priložnost, da MO Kranj v fazi priprave OPPN in projektne dokumentacije vzpostavi primer dobre prakse na katerem se lahko pokaže kako uveljaviti zelene standarde v praksi.

Za kaj takšnega bo v praksi potrebno tesno sodelovanje s pripravljavcem OPPN in posluh investitorjev.

Rezultati testiranja za OPPN za KR L 2/3 (podaljšek Delavske ceste)

- Območje danes deluje kot „zeleni klin“, ki se zajeda med stanovanjsko poselitev in gospodarsko cono.
- OPPN je namenjen gradnji cestne infrastrukture, ki bo omogočila pozidavo današnjih kmetijskih zemljišč in širitev industrijske cone proti zahodu.
- S tem bo zeleni klin efektivno izgubljen, cesta pa bo predstavljala novo mejo med industrijskim in stanovanjskim območjem.
- Gospodarsko območje proti vzhodu predstavlja enega ključnih toplotnih otokov na območju Mo Kranj – tako v poletnem, kot zimskem času.
- Lahko pričakujemo, da bo širitev industrijske cone (brez ustreznih prilagoditev) prinesla tudi razširitev toplotnega otoka in s tem poslabšanje življenjskih pogojev v okolici.
- OPPN ne podaja konkretnjših rešitev in ne usmerja pripravljala projektne dokumentacije v iskanje rešitev, ki bi sledile zelenemu standardu – saj predvideva le vzpostavitev zelenice v širini 1,5 m med kolesarsko stezo in voziščem.
- Uveljavitev zelenega sistema na širšem območju OPPN bi tako lahko pomenila zelo pomemben omilitveni ukrep vendar to zahteva konceptualne pomembne prilagoditve – npr. zasaditev dreves in s tem osenčenje, ipd.
- Da bi omogočili ustrezno načrtovanje zasaditve dreves predlagamo, da se za območje pridobi podatke o prevetrenosti (in se s tem ne ustavlja vetra) in izpostavljenosti območja močnim vetrovom (kar lahko vpliva na izbor vrst dreves in lokacij za njihovo postavitev).
- ZS 1.1, 1.2 in 3.2 niso relevantni, ZS 2.2 pa ni izvedljiv.
- OPPN načrtuje vključitev le 1,5 m široke zelenice, ki predstavlja le 11 % površine.
- Način zasaditve zelenih površin ni določen – najverjetneje krošnjata drevesa ne bodo zasajena, saj morebitna vegetacija ne sme segati na parcelo državne ceste, zelenica pa je umeščena med vozni pas in kolesarsko stezo.
- Elementi modre infrastrukture niso vključeni v ureditev.
- Uporaba materialov svetle barve, z visokim albedom in nizko sposobnostjo akumulacije toplote z namenom preprečevanja nastanka toplotnih otokov ni posebej opredeljena.
- OPPN predvideva klasično upravljanje s padavinsko vodo preko sistema motorne kanalizacije.
- Ena od možnosti bi bila prestavitev zelenega pasu na rob območja OPPN, s čimer bi zeleni pas dobil stik z ne-urbaniziranim zemljiščem, s tem pa bi se bistveno izboljšali rastiščni pogoji, ki bi omogočili vzpostavitev drevoreda, ki bi lahko bil ključni uporabnik sistemov za zadrževanje in ponovno uporabo padavinske vode.

Zeleni standard	Pregled podanih ocen za OPPN za KR L 2/3 (podaljšek Delavske ceste)					
	Testna vprašanja					
	Ali in na kakšen način zeleni standard odstopa od konceptualnih rešitev v OPPN?		Ali uveljavitev zelenega standarda zahteva prilagoditve drugih povezanih konceptualnih, prostorskih ali tehničnih rešitev iz OPPN?		Kakšne prilagoditve tekstualnega dela OPPN uveljavitev zelenega standarda zahteva in kako obsežne/zahtevne (z vidika popravkov OPPN) so predvidene prilagoditve?	Kakšne prilagoditve grafičnega dela OPPN uveljavitev zelenega standarda zahteva in kako obsežne/zahtevne (z vidika popravkov OPPN) so predvidene prilagoditve?
Zeleni sistem MO Kranj	Zahtevane so nove konceptualne rešitve, ki pa se lahko integrirajo		NE	DA	Zmerne/zahtevne	Zmerne/zahtevne
ZS 1.1 – Faktorji odprtih bivalnih površin	/	/	/	/	/	/
ZS 1.2 – Faktorji zelenih površin	/	/	/	/	/	/
ZS 2.1 – Vegetacija in omrežje svežine v javnem odprtem prostoru	Zahtevane so nove konceptualne rešitve, ki pa se lahko integrirajo		NE		Zmerne/zahtevne	Obsežne/zelo zahtevne
ZS 2.2 – Biodiverziteta v javnem odprtem prostoru	X		X		X	X
ZS 3.1 – Celovito upravljanje s padavinskimi vodami v javnem prostoru	Zahtevane so nove konceptualne rešitve, ki pa se lahko integrirajo		NE	DA	Zmerne/zahtevne	Zmerne/zahtevne
ZS 3.2 – Celovito upravljanje in ponovna uporaba meteornih voda v objektih	/		/		/	/
ZS 4.1 – Prednostni vrstni red pri razvoju prometnih omrežij v javnem odprtem prostoru	Zahtevane so nekatere prilagoditve		NE		Enostavne/nezahtevne	Enostavne/nezahtevne
ZS 4.2 – Razdelitev območja uporabe javnih cest	Zahtevane so nekatere prilagoditve		NE		Zmerne/zahtevne	Zmerne/zahtevne

Zeleni standard	Pregled podanih ocen za OPPN za KR L 2/3 (podaljšek Delavske ceste)					
	Testna vprašanja					
	Ali uveljavitev zelenega standarda zahteva posebne upravljavske prilagoditve, ki odstopajo od že danes razpoložljivih rešitev?	Ali je uveljavitev zelenega standarda v nasprotju ali konfliktu z obstoječimi prostorsko načrtovalskimi ali gradbenimi predpisi in standardi?		Ali je uveljavitev zelenega standarda v nasprotju ali konfliktu s poznanim mnenjem katerega od mnenje-dajalcev?	Ali uveljavitev zelenega standarda zahteva izvedbo velikih investicij oz. vpliva na delovanje infrastrukture izven območja OPPN?	Ali obstaja sistem za nadzor in preverjanje uspešnosti uveljavitve zelenega standarda?
Zeleni sitem MO Kranj	DA	NE		NE	NE	DA
ZS 1.1 – Faktorji odprtih bivalnih površin	/	/		/	/	/
ZS 1.2 – Faktorji zelenih površin	/	/		/	/	/
ZS 2.1 – Vegetacija in omrežje svežine v javnem odprtem prostoru	DA	NE	DA	NE	NE	DA
ZS 2.2 – Biodiverziteta v javnem odprtem prostoru	X	X		X	X	X
ZS 3.1 – Celovito upravljanje s padavinskimi vodami v javnem prostoru	DA	NE		NE	NE	DA
ZS 3.2 – Celovito upravljanje in ponovna uporaba meteornih voda v objektih	/	/		/	/	/
ZS 4.1 – Prednostni vrstni red pri razvoju prometnih omrežij v javnem odprtem prostoru	DA	NE		NE	NE	DA
ZS 4.2 – Razdelitev območja uporabe javnih cest	DA	NE		NE	NE	DA

OPPN res predstavlja le enega od infrastrukturnih elementov opisanega razvojnega procesa širšega območja, a bi kot takšen lahko vzpostavil zgled dobre prakse in usmeril bodoče investitorje v primerne projektantske rešitve tudi v procesu razširitve industrijskega območja.

Menimo, da bi bilo vsaj nekatere predlagane rešitve možno vključiti v fazi priprave predloga OPPN, s tem usmeriti iskanje tehničnih rešitev v fazi priprave projektne dokumentacije in posledično uveljaviti zeleni sistem in zelene standarde v praksi.

S tem bi MOK dal zgled tudi investitorjem v razširitev industrijskega območja in v praksi pokazal kakšnega pristopa si želi pri načrtovanju in izgradnji tega območja.

Rezultati testiranja opozorila o skladnosti zelenih standardov z danes uveljavljenimi rešitvami

- Uveljavitev zelenih standardov zahteva upravljalške prilagoditve, ki pa večinoma že danes obstajajo (oz. so danes že poznane) in vodijo v večjo odpornost.
- Uveljavitev zelenih standardov sicer predstavlja odstopanje od običajnih praks, vendar ni v nasprotju z obstoječimi prostorsko načrtovalskimi ali gradbenimi predpisi in standardi.
- Enako velja tudi za poznana mnena in stališča NUP, pri čemer opozarjamo, da za specifične rešitve stališča NUP morda še niso poznana in bo zanje treba pridobiti konkretne smernice NUP.
- Uveljavitev zelenih standardov je praviloma mogoče izvesti znotraj obravnavanih območij in/ali neposredno ob njihovi meji. Vpliv na delovanje javne infrastrukture izven obravnavanih območij je praviloma omejen.
- Če se zelene standarde vključi v UN/OPPN in se jih ustrezno prostorsko umestiti, potem sistem za nadzor obstaja (uporabno dovoljenje). Vprašljiv je nadzor nad dolgoročnim ustreznim upravljanjem, operativnim izvajanjem in spoštovanjem zelenega standarda.

3.4 ZAKLJUČKI

- 1) Večinoma so se vsi testirani zeleni standardi izkazali za smiselne in izvedljive v praksi.
- 2) Nekateri so deloma tudi že uveljavljeni.
- 3) Izjema je „ZS 2.2 Biodiverziteta v javnem odprtem prostoru“ kjer se je predlagani indeks izkazal za prezahtevnega oz. trenutno še neizvedljivega v slovenskem kontekstu.
- 4) Zavedamo se, da je kakršnekoli standarde težko uveljavljati „za nazaj“, in da bi njihova uveljavitev v celoti pomenila obsežne (verjetno tudi nerealne) posege v trenutno stanje. Jih je pa vsekakor smiselno vključiti v kakršnekoli bodoče prenove predmetnih območij.
- 5) Ob tem ugotavljamo, da je izvedba določenih prilagoditev tudi znotraj že zaključenih območij dokaj enostavna in je odvisna predvsem od posluha lastnikov/investitorjev.
- 6) Daleč največji učinek bo dosežen, če bo MOK zelene standarde uveljavila v fazi priprave prostorske in projektne dokumentacije, ter jih smiselno vključila v razpisne pogoje za izbor izvajalcev.

3.5 PRIPOROČILA

Priporočamo, da MOK:

- ✓ ... na podlagi rezultatov izvedenega testiranja razmisli o uporabnosti in primernem načinu uveljavitve zelenih standardov za celotno mestno upravo – ne le z vidika prostorskega načrtovanja in varovanja okolja.
- ✓ ... se o uveljavitvi zelenih standardov v praksi posvetuje z izvajalci javnih gospodarskih služb – le njihova dosledna izvedba v praksi bo namreč prinesla željene spremembe.
- ✓ ... pristopi k pripravi prepoznanih manjkajočih ali pomanjkljivih strokovnih podlag, ki bodo omogočile utemeljeno, verodostojno in transparentno uveljavitev določenih zelenih standardov v praksi.
- ✓ ... zelene standarde uveljavi predvsem v fazi priprave prostorske dokumentacije, kasneje pa seveda tudi projektne dokumentacije – saj lahko na ta način celoten proces usmeri v iskanje najboljših možnih rešitev.
- ✓ ... razmisli o postopni uveljavitvi zelenih standardov – predvsem, če se uveljavitev nanaša na že obstoječe objekte.
- ✓ ... zelene standarde smiselno vključi v razpisne pogoje za izbor izvajalcev na vseh ravneh načrtovanja oz. projektne naloge vsebinsko oblikuje tako, da bo že sama projektna naloga temeljila na uveljavitvi zelenih standardov.
- ✓ ... nadaljuje z aktivnostmi povezanimi s krepitvijo znanja, pridobivanja izkušenj in prenosa dobrih praks povezanih z uveljavitvijo obravnavanih zelenih standardov.
- ✓ ... nadaljuje s prepoznavanjem in testiranjem številnih drugih zelenih standardov, ki niso bili vključeni v testiranje – pristop in metoda sta sedaj poznana, primeri so podani, zato se ta proces lahko nadaljuje znotraj mestne uprave.
- ✓ ... zelene standarde prične uvajati na procesih priprave novih OPPN in jih vzame kot „učni proces“, ki bo olajšal pripravo prvega „zelenega“ OPN MO Kranj.

4 PREDLOG ZELENIH STANDARDOV

V nadaljevanju poglavja je predstavljen končni predlog zelenih standardov MOK.

Zeleni standard 0.1: Zeleni sistem MOK

Cilj zelenega standarda:

Ohranjanje, krepitev in celostno upravljanje zelene infrastrukture na območju MOK.

Primer zelenega standarda:

V okviru projekta GIFT je bilo razvito naslednje razumevanje, definicija in tipologija zelenega sistema v ožjem kontekstu pilotnega območja MOK in širšega območja Gorenjske.

Zeleni sistem je načrtovan sistem varstva in razvoja zelenih površin v poselitvenih območjih ter drugih zelenih in ustvarjenih strukturah v prostoru, ki se nanje navezujejo. Vključuje **zelene površine**, ki jih opredeljujemo kot odprte prostore mesta ali naselja, katerim značaj določajo vegetacija in druge naravne prvine. To so vse tiste površine, ki izkazujejo določeno mero naravnosti, ne glede na lastništvo, funkcijo in lego v prostoru. Namenjene so zagotavljanju kakovostnega življenjskega okolja ljudi ter uresničevanju socialnih, okoljskih, ekoloških, podnebnih, gospodarskih, kulturnih, strukturnih in oblikovnih funkcij. (Šuklje Erjavec in sod., 2020; OPN)

Zelenega sistema seveda ni mogoče razumeti kot prostorsko omejenega ali funkcionalno zaprtega oz. izoliranega sistema. Zato zgornja definicija razume, da se zeleni sistem MO Kranj, kot ga opredeljuje zgoraj podana definicija, se – tako v kontekstu pilotnega območja MO Kranj, kot v kontekstu širšega Gorenjske – seveda naravno povezuje z gozdnimi, travniškimi, njivskimi in drugimi ne-urbaniziranimi v zeleni sistem Gorenjske.

Tipi zelenih površin

Zeleni sistem sestavljajo različni tipi zelenih površin, ki jih razvrščamo glede na njihovo vlogo, lego, dostopnost, rabo in pomen v prostoru. V nadaljevanju predstavljamo osnovne **tipe zelenih površin** (Šuklje Erjavec in sod., 2020; OPN), opredeljene v okviru projekta:

Parki

Večje javne zelene površine, namenjene sprostitvi, druženju, sprehajanju in vsakdanji rekreaciji. Lahko vključujejo drevje, poti, urbano opremo, vodne elemente in igrišča.

Javna igrišča za otroke in mladostnike

Manjše zelene površine, namenjene igri in druženju otrok in mladih, opremljene z igrali, klopmi in varnostnimi elementi, pogosto umeščene v bližino bivanjskih sosesk ali šol.

Zelene površine v stanovanjskih območjih

Povezane ali razpršene zelene površine med stanovanjskimi objekti, ki omogočajo vsakdanjo uporabo, stik z naravo in prispevajo k urejenosti ter ugodni mikroklimi naselja.

Zelene površine ob stavbah s programom

Površine ob javnih, poslovnih ali industrijskih stavbah, ki lahko služijo kot varovalni pasovi, dostopni vrtovi, dvorišča ali parkovno urejeni predprostori.

Športno-rekreacijska območja in tematski parki

Površine, namenjene aktivni rabi – športnim igriščem, trim stezam, fitnesom na prostem ali tematsko zasnovanim parkom z izobraževalnimi, naravovarstvenimi ali kulturnimi vsebinami.

Območja vrtičkov

Manjše parcele za individualno ali skupnostno vrtnarjenje, ki poleg pridelave hrane omogočajo tudi socialne stike, neformalno učenje in trajnostno rabo prostora.

Pokopališča

Vegetacijsko urejene površine z osnovno funkcijo pokopa, ki imajo hkrati tudi mirno, refleksivno in kulturno vrednost ter pogosto ohranjajo značilnosti krajinske identitete.

Zelene členitvene poteze

Zeleni pasovi, drevoredi, varovalni nasadi in ozelenjeni robovi, ki ločujejo različne rabe, blažijo vplive prometa ali infrastrukture ter prispevajo k ekološki povezanosti.

Vodne in obvodne ureditve

Zelene površine ob rekah, potokih, zadrževalnikih ali kanalih, ki imajo hidrološko, biotsko in rekreacijsko vlogo ter prispevajo k uravnavanju klimatskih razmer.

Mestni gozdovi

Večje sklenjene gozdne površine na robovih ali znotraj mest, ki omogočajo rekreacijo, ohranjajo biotsko raznovrstnost in vplivajo na kakovost zraka ter blaženje mestnih toplotnih otokov.

Multifunkcionalna območja urbanega kmetijstva

Površine za sonaravno pridelavo hrane znotraj urbanega prostora, kot so skupnostni vrtovi, sadovnjaki ali pašniki, z dodatno funkcijo izobraževanja in povezovanja skupnosti.

Zelene površine posebne naravne in kulturne vrednosti

Območja z ohranjeno naravno sestavo ali kulturno dediščino, ki imajo identitetni pomen in prispevajo k raznolikosti ter prepoznavnosti urbanega prostora.

Zelene površine v povezavi s prometnimi ureditvami

Vegetacijsko urejene površine ob cestah, krožiščih, železniških progah ali parkiriščih, ki zmanjšujejo vplive prometa, izboljšujejo vizualno podobo in povečujejo prepustnost prostora.

Zelene površine kot deli stavb

Zelene strehe, zelene fasade in ozelenjeni atriji, ki predstavljajo sestavni del stavbne strukture ter prispevajo k energetske učinkovitosti, ohranjanju vode in zmanjševanju toplotnih učinkov.

Zeleni sistem, kot je opredeljen v tem dokumentu, **je bil so-oblikovan v okviru delavnic z deležniki**. Izhodišče za njegovo vsebinsko zasnovo sta predstavljala Priročnik Zeleni sistem v mestih in naseljih (Šuklje Erjavec in sod., 2020) ter osnutkom OPN, ki sta služila kot podlagi za razumevanje koncepta in kategorizacijo zelenih površin v urbanem prostoru.

Preglednica 1 v nadaljevanju prikazuje uporabljene prostorske podatke po posameznih tipih ter iz katerih virov izhajajo. Na tej podlagi smo pripravili osnoven grafični prikaz zelenega sistema MOK kot pilotnega območja.

Preglednica 1: Prostorski podatki

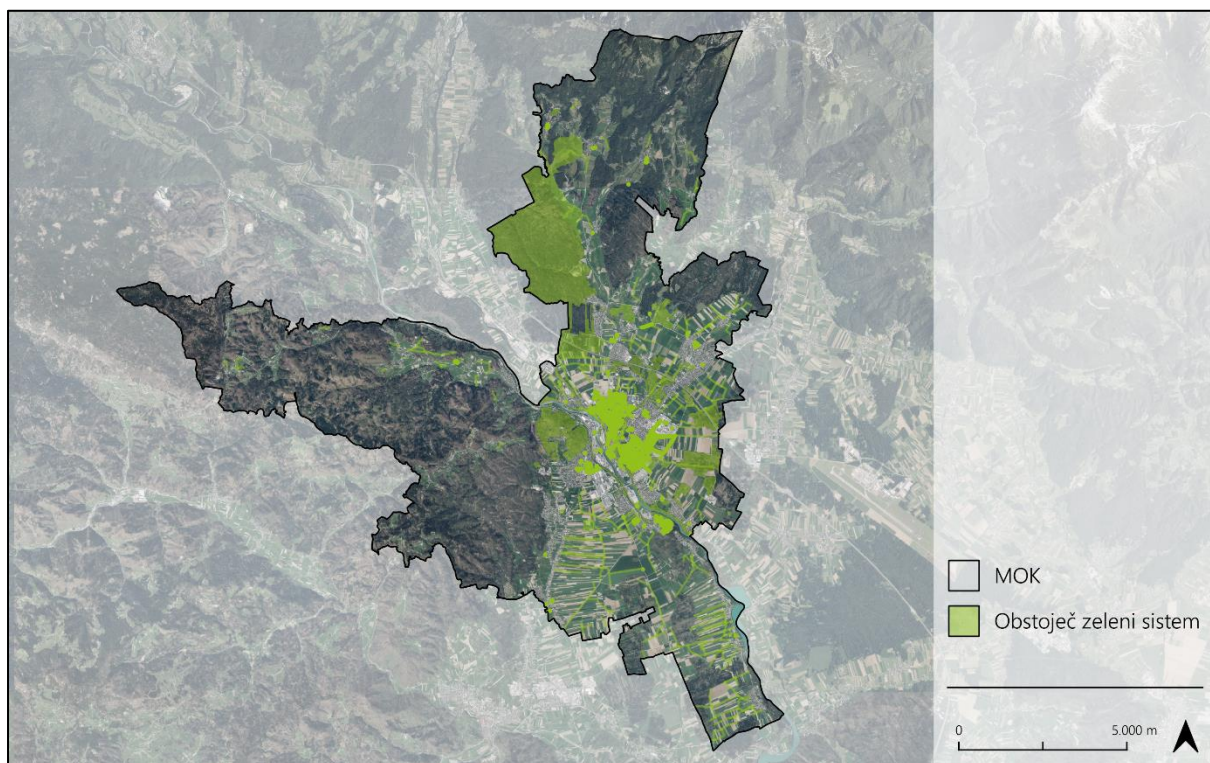
ID	Tipi zelenih površin	Uporabljeni prostorski podatki
1.	Parki	Parki (ZP) (MNVP, 2022) po NRP ter greda, zelenica, cvetlična greda in drevo (MOK, 2025) na območju parkov (ZP) po NRP.
2.	Javna igrišča za otroke in mladoletnike	Igrišče in igralo. (MOK, 2025)
3.	Zelene površine v stanovanjskih območjih	Greda, zelenica, cvetlična greda, korito, grm in drevo (MOK, 2025) na območju stanovanj (S) po NRP.
4.	Zelene površine ob stavbah s programom	Greda, zelenica, cvetlična greda, korito, grm in drevo (MOK, 2025) na območju centralnih dejavnosti (C), posebnih območjih (B) in na območju proizvodnih dejavnosti (I) po NRP.
5.	Športno-rekreacijska območja in tematski parki	Površine za oddih, rekreacijo in šport (ZS) (MNVP, 2022) po NRP, drevo (MOK, 2025) na območju površin za oddih, rekreacijo in šport (ZS) po NRP ter pešpoti (MOK, 2025).
6.	Območja vrtičkov	S temi podatki MO Kranj ni razpolagala, zato niso bili vključeni in predstavljajo potencial za nadgradnjo zelenega sistema.

ID	Tipi zelenih površin	Uporabljeni prostorski podatki
7.	Pokopališča	Pokopališča (ZK) (MNVP, 2022) po NRP ter greda, zelenica, cvetlična greda, korito, grm in drevo (MOK, 2025) na območju pokopališč (ZK) po NRP.
8.	Zelene členitvene poteze	Greda, zelenica, cvetlična greda, korito, grm in drevo na neopredeljenih območjih ter živa meja. (MOK, 2025)
9.	Vodne in obvodne ureditve	Greda, zelenica, cvetlična greda in korito (MOK, 2025) na območju celinskih voda (VC) po NRP ter vodna zemljišča tekočih in stoječih celinskih (DRSV, 2025).
10.	Mestni gozdovi	Predlog primestnih gozdov (osnutek MOK, 2025)
11.	Multifunkcionalna območja urbanega kmetijstva	Poljske poti (MOK, 2025).
12.	Zelene površine posebne naravne in kulturne vrednosti	Zavarovana območja (MNVP, 2025) in vrtnoarhitekturna dediščina (MK, 2025) iz registra nepremične kulturne dediščine.
13.	Zelene površine v povezavi s prometnimi ureditvami	Greda, zelenica, cvetlična greda, korito, grm in drevo (MOK, 2025) na območju prometnih površin (P) po NRP.
14.	Zelene površine kot deli stavb	Zelene strehe (MOK, 2025).

Grafični prikaz prostorskih podatkov in analiza

Na podlagi oblikovane zbirke prostorskih podatkov je bil izdelan grafični prikaz zelenega sistema MOK, ki predstavlja izhodišče za njegovo vključevanje v strateške in izvedbene prostorske dokumente. Namen prikaza je vizualizirati prostorsko razporeditev različnih tipov zelenih površin, prepoznati povezovalne elemente in kritična območja, kjer so prisotne prostorske vrzeli ali nepovezanost zelenih površin.

Grafični prikaz je bil oblikovan v geoinformacijskem sistemu *QGIS Desktop 3.40.2* ter temelji na predhodno usklajeni tipologiji zelenih površin. Uporabljeni so bili točkovni, linijski in površinski prostorski podatki.

Vir: DRSV, 2025; GURS, 2024; MK, 2025; MNVP, 2022; MNVP, 2025; MOK, 2025; prikaz: ZaVita, 2025

Slika 6: Zeleni sistem Mestne občine Kranj

Vir: DRSV, 2025; GURS, 2024; MK, 2025; MNVP, 2022; MNVP, 2025; MOK, 2025; prikaz: ZaVita, 2025

Slika 7: Zeleni sistem urbanega dela Mestne občine Kranj

Analiza zelenega sistema MOK (Slika 6) podaja kvantitativno oceno obstoječih zelenih površin ter njihovo razporeditev glede na tipologijo. Skupna površina evidentiranih površinskih enot znaša 15.550,1 ha, kar predstavlja približno 10,3 % celotnega ozemlja občine. Med posameznimi tipi izstopajo mestni gozdovi kot prostorsko najobsežnejši sestavni del, sledijo jim vodne in obvodne ureditve, športno-rekreacijska območja in zelene členitvene poteze.

Poleg površinskih enot so bili zajeti tudi točkovni (16.492 enot) in linijski (102,4 km) elementi, ki pomembno dopolnjujejo sliko razpršene zelenosti v urbanem prostoru. Zajete so bile enote, kot so posamezna drevesa, cvetlične grede, grmovnice, žive meje in druge oblikovno ali funkcionalno ločene vegetacijske strukture.

Grafični prikaz ne predstavlja statičnega stanja, temveč referenčni model, ki se bo z razvojem prostorskih podatkov in nadaljnjimi projekti nadgrajeval ter dopolnjeval. Na tej osnovi se lahko v prihodnosti oblikujejo dodatni tematski sloji (npr. povezljivost habitatov, vroče točke urbanega pregrevanja, funkcionalna dostopnost zelenih površin itd.), ki bodo podpirali trajnostno prostorsko politiko MOK. Naloga dopolnjevanja in osveževanja podatkov je obširna naloga MOK, kar lahko doseže s pomočjo parcialnih študij ali celostne prevetritve sistema.

Zeleni standard 1.1: Faktorji odprtih bivalnih površin

Cilj zelenega standarda:

Zagotavljanje vključevanja vseh ljudi v družbo, izboljšanje kakovosti življenja, povečanje socialne kohezije ter boj proti osamljenosti in občutkom negotovosti, ustvariti mesta za življenje, sprostitev, srečanja, polnjenje energije in igro.

Prispevati k povezanosti naravnih okolij in krajin in k razvoju biotske raznovrstnosti.

Preprečevanje pojava mestnega toplotnega otoka in vzpostavitev hladilnega omrežja.

Omogočanje celostnega upravljanja deževnice in boj proti poplavam.

Primer zelenega standarda:

Upošteva naj se priporočene faktorje, podane v priročniku Zeleni sistem v mestih in naseljih: usmerjanje razvoja zelenih površin (2020, I. Šuklje Erjavec in sodelavci).

Faktorji naj bodo ločeno določeni za nove objekte in prenove, renovacije ter rekonstrukcije, obstoječi faktorji naj veljajo za obstoječe stavbe, ki se ne bodo obnavljale.

Pojasnila in opombe:

Kakovostni zasebni odprti prostori so pomemben del vsakega razvoja. Cilj je doseči uravnoteženo razmerje med pozidanimi in nepozidanimi površinami.

Pri nadaljnjem delu je priporočeno generalno zaostrovanje faktorjev OBP v smeri priročnika, vendar ob izdelavi strokovnih podlag za določena območja (npr. za območja toplonih otokov, , ipd.). Prav tako naj se načrtuje in zahteva večji faktor odprtih bivalnih površin za večstanovanjske stavbe od obstoječega (slediti priročniku), odpre bivalne površine morajo biti dostopne vsem.

Določi naj se območje zelenega sistema, kjer naj velja strožji režim standardov in predpisanih faktorjev (v smeri priporočenih standardov iz priročnika).

Potrebno je vzpostaviti in zagotoviti nadzor nad izvajanjem postavljenih standardov.

Usmeritve in podrobnejša pravila za zelene površine v povezavi s stavbami med drugim obsegajo tudi:

- za območja nestanovanjskih stavb se določi razmerje med zelenimi površinami na raščenem terenu in celotno površino gradbene parcele, ki se izrazi kot faktor zelenih površin oziroma minimalni delež raščenega terena, s katerim se zagotavlja prost odtok meteorne vode oziroma stik z matično podlago; na območjih znotraj zelenega sistema se FZP ustrezno poveča;
- za območja stanovanjskih stavb se določa tudi faktor odprtih bivalnih površin (FBP – razmerje med odprtimi bivalnimi površinami in celotno površino gradbene parcele, namenjene gradnji stavb s stanovanji), to je razmerje med odprtimi bivalnimi površinami in gradbeno parcelo, pozidano ali namenjeno gradnji stanovanjskih stavb, pri čemer se za odprto bivalno površino šteje zeleno ali utrjeno površino, namenjeno prebivanju na prostem, ki se ne uporablja kot prometna, komunalna ali druga funkcionalna površina (vir: Urbanistični terminološki slovar); na območjih znotraj zelenega sistema se delež zelenih površin v FBP ustrezno poveča.
- smernice za zagotavljanje ustrezne povezanosti stavbe in pripadajoče zelene površine:
- smernice dostopnosti tipa površine (pogoji in raven dostopnosti).

Cilji naj gredo v strateški del dokumentov, za ostale zelene standarde priporočeno, da se OPN navezuje na zunanji dokument.

Kratek opis obravnavanega problema na MO Kranj:

Preveriti nove definicije FZ , FZP ter OBP.

Veliko nelegalnih gradenj/prizidkov, nadstrešnic, garaž – realno stanje je ponekod porazno.

Nezavedanje o pomenu ZP v okolici hiš.

Razlaga pojmov:

Faktor zazidanosti (FZ) parcele, namenjene gradnji, je razmerje med zazidano površino in celotno površino parcele, namenjene gradnji. Zazidana površina je tlorisna projekcija zunanje dimenzije največje etaže nad terenom, pri čemer se ne upoštevajo balkoni in napušči (brez podpor), upoštevajo pa se površine vseh enostavnih in nezahtevnih objektov, ki so stavbe ter površine uvoza in izvoza v klet.

Faktor odprtih bivalnih površin (OBP) se določi kot razmerje med odprtimi bivalnimi površinami in celotno površino predvidene gradbene parcele, namenjene gradnji stanovanjskih stavb. Za odprte bivalne površine se štejejo zelene površine na raščenem terenu in tlakovane površine, namenjene zunanjemu bivanju, ki ne služijo kot prometne površine ali komunalne funkcionalne površine (dostopi, dovozi, parkirna mesta, prostori za ekološke otoke).

ZP (delež zelenih površin)

SSe(s) – stanovanjske površine eno in dvostanovanjskih stavb, ki so namenjene bivanju s spremljajočimi dejavnostmi.

Z območja zelenih površin so namenjena preživljanju prostega časa, predvsem rekreaciji in športu na prostem in izboljšavi kakovosti bivanja in se delijo na:

ZS površine za oddih, rekreacijo in šport, ki so namenjene oddihu rekreaciji in športu na prostem

ZP parki, to so urejena območja odprtega prostora v naselju

ZD druge urejene zelene površine kot zeleni pasovi za zaščito oziroma drugo funkcijo

ZK pokopališča, ki so namenjena površinam za pokop in spominu na umrle)

Primer lokacije za obravnavo/uveljavitev obravnavanega standarda in kratek opis obravnavanega problema:

Zasebna investicija, Cesta Staneta Žagarja 52, 4000 Kranj.

Območje SSe(s), dodan opis prostorskega akta. Ena od stavb močno presega dovoljen FZ, sosednja stavba je vzorčna.

Grafični prikaz/skica:

Slika 1: Prikaz širšega območja lokacije na zemljevidu

Slika 2: Slika lokacije in podrobnejši opis

	Enota urejanja prostora	KR PL 2
	Podenota urejanja prostora	KR PL 2/2
	Podrobna namenska raba prostora	SS - stanovanjske površine
	Podrobnejša oznaka podrobne namenske rabe prostora	SSe(s) - stanovanjske površine eno- in dvostanovanjskih stavb, ki so namenjene bivanju s spremljajočimi dejavnostmi
	Oznaka občinskega podrobnega prostorskega načrta	PIP
	Površina območja	121608.724000000002
	Faktor izrabe	/
	Faktor zazidanosti	0,35
	Delež odprtih bivalnih oziroma zelenih površin	25%
	Etažnost	K+P+1+M
	Oznaka tipoloških vzorcev grajene strukture	ulična zazidava
	Navedba člena oz. točke v kateri so za EUP podane usmeritve	/

OPOZORILO: Premer naj služi le za lažjo vizualizacijo obravnavane tematike in pomoč pri razmisleku o oblikovanju standarda. Primer ni namenjen oblikovanju standarda za reševanje konkretnih situacije, temveč mora standard ostati tako splošen, da je uporaben na celotnem območju MO Kranj.

Zeleni standard 1.2: Faktorji zelenih površin

Cilj zelenega standarda:

- Preprečevanje pojava mestnega toplotnega otoka in vzpostavitev hladilnega omrežja;
- Omogočanje celostnega upravljanja deževnice in boj proti poplavam ;
- Prispevati k razvoju biotske raznovrstnosti;

Faktorji zelenih površin za zasebni odprti prostor:

Upošteva naj se priporočene faktorje, podane v priročniku Zeleni sistem v mestih in naseljih: usmerjanje razvoja zelenih površin (2020, I. Šuklje Erjavec in sodelavci).

Garaže pod zelenimi površinami le v primeru, če je debelina zemlje vsaj ena etaža

1. Vsaj 75% nepozidane površine parcele je odprto zemljišče, zasajeno z rastlinjem: Ta površina je lahko omejena na nepozidane površine zemljišča v mestnih industrijskih conah, mestnih poslovnih conah ter conah pristaniških in prometnih dejavnosti, določenih v regionalnem planu rabe zemljišč.
2. Ko zasebni odprti prostor ni sklenjen, mora vsak posamezen prostor izpolnjevati površinske zahteve, določene v odstavku.
3. Območje odmika stavb za dvostanovanjske stavbe mora biti nepozidano in ozelenjeno z drevesi in grmovnicami. Ne sme se spremeniti v parkirni prostor. Samo poti, potrebne za dostop do vhodnih vrat in garaž, so lahko položene s polprepustno ali neprepustno prevleko.
4. V območjih z večjim številom dvostanovanjskih stavb je za globino 37 m glede na linijo glavne ulice ali, kjer je to primerno, glede na pročelje stavbe vsaj 90 % nezazidane površine parcele raščenega terena in zasajenega z vegetacijo.
5. Z razvojem zasebnih odprtih površin se želi preprečiti nastanek toplotnih otokov, zlasti s spodbujanjem:
 - a. uporabe prepustnih materialov svetle barve, z visokim albedom in nizko shranjevanja toplote;
 - b. prisotnosti vode kot krajinskega elementa, ki pomaga hladiti zrak.

Pojasnila in opombe:

Ohranjanje zadostne količine odprtega prostora omogoča razvoj vegetacije in urbanih biotopov.

Med pomožne objekte ob vhodu v stavbo spadajo zlasti kolesarnice, poštni skrinjice, ograje ali nizki zidovi, stopnice ali dostopne klančine itd.

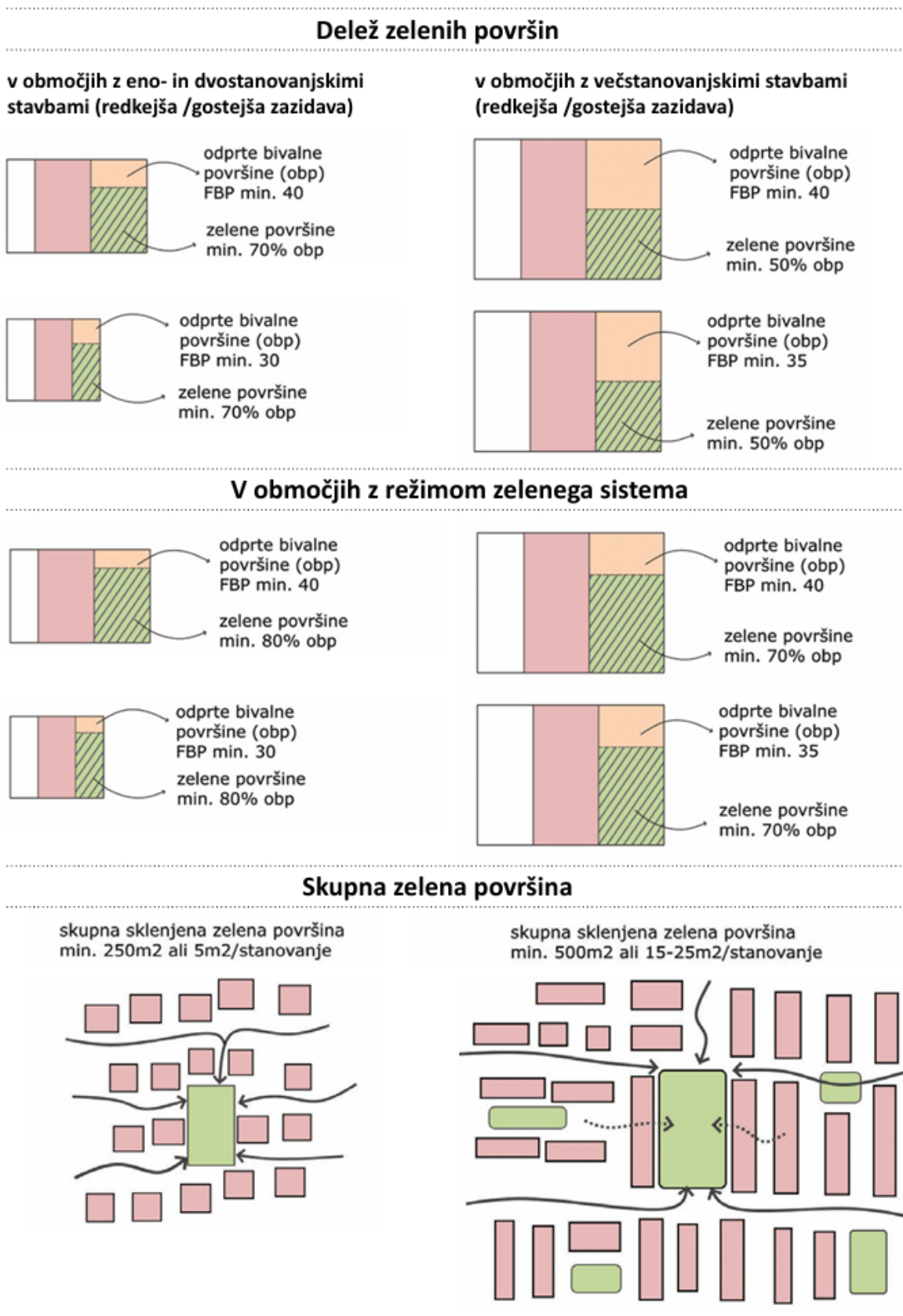
Faktorji naj bodo ločeno določeni za nove objekte in prenove, renovacije ter rekonstrukcije, obstoječi faktorji naj veljajo za obstoječe prostore, ki se ne bodo obnavljali.

Določi naj se usmeritve glede sklenjenosti površin, ki se štejejo v ZP (ne upoštevajo se manjše zaplate in pasovi, ki ne prispevajo k hlajenju – neraščen teren).

Določi naj se območje zelenega sistema, kjer naj velja strožji režim standardov in predpisanih faktorjev (v smeri priporočenih standardov iz priročnika).

Grafični prikaz/skica: Primer faktorjev odprtih bivalnih površin in faktorjev zelenih površin glede na Priročnik zeleni sistem v mestih in naseljih, Usmerjanje razvoja zelenih površin

Slika 11: Priporočeni minimalni deleži zelenih površin v območjih s stanovanjskimi stavbami

Slika 16: Priporočeni minimalni deleži zelenih površin ob stavbah s programom

Delež zelenih površin ob stavbah s programom

	faktor zelenih površin	V območjih z režimom zelenega sistema	Sklenjena zelena površina
a-c) Območja zunanjih prostorov: - šol, - vrtcev, - domov za starejše občane			- min. 500 m ² - min. 500 m ² - min. 200 m ²
d) Območja zunanjih prostorov zdravstvenih ustanov			min. 300 m ²
e) Ob drugih javnih stavbah			min. 30m ²
f) V sklopu trgovskih in poslovnih središč			min. 200-500 m ²
g) V sklopu območij za turizem			min. 300-1000 m ²
h) Ob industrijskih stavbah in v sklopu obrtnih con			min. 200-500 m ²

Primer lokacije za uveljavitev obravnavanega standarda:

Isti primer kot pri prejšnjem zelenem standardu (faktor odprtih bivalnih površin). FZ, OBP in ZP so povezani med seboj, zato ne obravnavamo ločenih primerov.

OPOZORILO: Primer naj služi le za lažjo vizualizacijo obravnavane tematike in pomoč pri razmisleku o oblikovanju standarda. Primer ni namenjen oblikovanju standarda za reševanje konkretnih situacije, temveč mora standard ostati tako splošen, da je uporaben na celotnem območju MO Kranj.

Pomembnejši povezani zeleni standardi

ZASEBNI ODPRTI PROSTOR: Vsa nepozidana zemljišča se ogradijo z najmanj 2 m visoko ograjo na osi ali, kjer je primerno, na sprednji strani stavbe, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- so ob javni cesti;
- so obkrožena s pozidanimi zemljišči ali se nahajajo v bloku, v katerem pozidana zemljišča zavzemajo več kot 75 % površine bloka.

Ograja vsaj na nekaterih mestih omogoča prehod majhnim živalim. Ta odstavek se ne uporablja za zasebni odprti prostor, ki je dostopen javnosti.

Vse stavbe s tlorisno površino, večjo od 1.000 m², vključujejo zasebni odprti prostor, ki je dostopen vsem stanovalcem. To območje je opremljeno z rekreacijskimi, sprostitevimi in vrtnarskimi površinami.

Večina stavb, razen enostanovanjskih hiš, mora vključevati vsaj eno pot za pešce, ki omogoča enostaven, varen in udoben dostop osebam z omejeno mobilnostjo. Ta dostopna nahaja v neposredni bližini glavnega vhoda.

URBANIZEM SPLOŠNO - NAJVEČJI ZAZIDALNI OBSEG: Faktor zazidanosti ne presega 70% površine zemljišča (vključno s podzemnimi deli)

Celotna sklopa PROMET in METEORNE VODE.

Naslavljanje predmetne problematike v zadnjem predlogu sprememb in dopolnitev OPN MO Kranj (izvlečki ključnih členov)

14. člen (faktor izrabe in faktor zazidanosti parcele ter delež odprtih bivalnih površin)

2.3.2 Stopnja izkoriščenosti zemljišč

»(1) Stopnja izkoriščenosti zemljišč za gradnjo je v EUP, glede na značilnosti oblikovanja grajene strukture, določena s faktorjem izrabe (FI) in faktorjem zazidanosti (FZ) ter z deležem odprtih bivalnih površin (OBP) oziroma deležem zelenih površin (ZP) in je razvidna iz Priloge 1 – Preglednica enot urejanja prostora.

(5) Intenzivne zelene strehe, ki se jih uredi kot dostopne odprte bivalne površine, se lahko v deležu 20% te površine, prišteva v OBP pri izračunu predpisanih faktorjev, pri čemer je treba vsaj 1/2 deleža OBP vseeno zagotoviti na raščenem terenu.

(6) Zelene strehe se lahko, v deležu 20% te površine, prišteva v ZP pri izračunu predpisanih faktorjev, pri čemer je treba vsaj 1/2 deleža ZP vseeno zagotoviti na raščenem terenu.«

Povzetek Priloge 1

PNRP	MAX FZ	MIN OPB (ZP)
SSe(s)	0,30 0,35 0,40	25% 30%
SSn	0,50 0,45 0,40 0,30	20% 25%
SSv	0,20 0,30	25%
SSe	0,35	30%
SB	0,40 0,35	15% 30%
SK	0,40 za stan. hiše = 0,35, za kmetije = 0,40 0,45	25%
SK(k)	0,45 0,40	25%
SP (s)	0,35	40%
A(sk)	0,40	25%
A(s)	0,35 0,30 0,40	30% 25%
A(v)	0,35	25%
CD(v)	0,40 0,50	25% ZP 25%
CD(t)	0,25 0,30	ZP 15% 20%
CD(i) in CD(z)	V skladu z normativi in standardi.	V skladu z normativi in standardi.
CU	0,30 0,35 0,40 0,45 0,50	20% 25% ZP 25% 10%

IG	0,60 0,50	ZP 10 %
IK	0,50 0,45	ZP 15%
BD	0,25 0,30 0,45 0,50	ZP 15% ZP 30%
BC	0,15 0,30	ZP 30%
BT	0,25 0,35	30%

18. člen

2.4.4 Oblikovanje in dimenzioniranje zelenih površin

»(1) Delež odprtih bivalnih površin vključuje najmanj 50% zelenih površin na raščnem terenu in največ 50% tlakovanih površin (npr. trg, ploščad, igrišče). Tlakovanih površin je lahko izjemoma tudi več, če gre za ureditev trga in večnamenske ploščadi, vendar delež zelenih površin ne sme biti manjši kot 20%.

(2) V okolici javnih objektov in na javnih zelenih površinah zasajanje visoko alergenih rastlinskih vrst in rastlin, ki imajo strupene plodove ali druge strupene dele ter tujerodnih vrst, ni dovoljeno.

(3) Priporočljiva velikost otroškega igrišča je 200 m² (vendar ne manj kot 100 m²). Najmanjša priporočljiva velikost igrišča za igro večjih otrok in mladostnikov je 1000 m². Igrišča za igro otrok morajo biti umaknjena od prometnic.

(4) Pri vsaki večstanovanjski stavbi je potrebno zagotoviti za vsako stanovanje vsaj 5 m² igralne površine in skupaj ne manj kot 40 m².

(5) V stanovanjskih objektih za posebne namene je potrebno zagotoviti na vsako posteljo najmanj 8 m² zelenih površin.

(6) Kadar je zaradi gradnje novega objekta v območju mesta Kranj potrebno odstraniti obstoječa drevesa, je na parceli, namenjeni gradnji, odstranjena drevesa potrebno nadomestiti z enakim številom dreves. Zasaditev drevesne vegetacije na parkiriščih se ne šteje za odprte bivalne površine.

(7) Obstoječe drevorede je potrebno ohranjati. Če to zaradi tehničnih ali varnostnih zahtev ni možno, jih je potrebno nadomestiti oziroma sanirati.

(8) Obrežne drevnine ni dovoljeno odstranjevati. Če je odstranitev zaradi tehničnih ali varnostnih zahtev nujna, jih je potrebno nadomestiti oziroma sanirati.

(9) Vsaj 40% zelenih in odprtih bivalnih površin je treba osenčiti z drevnino. Pri tem naj bo od dreves za senčenje vsaj 70% listavcev, da se zagotovi zimsko osončenje, ko so ta brez listov. Vsaj 20% zelenih in odprtih bivalnih površin mora biti osončenih preko celotnega leta. Senčenje je lahko manjše na površinah, kjer ga ni mogoče zagotoviti zaradi dejavnosti (npr. košarkaško igrišče, nogometno igrišče ipd.), kar mora projektant v projektni dokumentaciji obrazložiti.«

21. člen (pogoji za oblikovanje, dimenzioniranje in umeščanje površin za mirujoči promet)

»(3) Dopustna je gradnja garaž v kletnih etažah pod zelenimi površinami, pri čemer se te površine še vedno lahko štejejo v odprte bivalne površine oziroma zelene površine (OBP/ZP), če se nad garažo vgradi rastni substrat v debelini vsaj 1,0 m in se zasaadi drevnina, tako da se odprte površine nad garažo (v parterju) višinsko navežejo na okoliški teren in uredijo kot odprte bivalne površine (park, igrišče, ipd.).«

24. člen (pogoji za oblikovanje okolice objektov)

»(6) Umestitev in gradnja objektov naj se načrtuje in izvede tako, da bo drevje ohranjeno. V primeru, da to ni mogoče, naj se podrti drevesa nadomestijo z enakim številom novih visokodebelnih dreves. Obstoječe drevorede je treba ohranjati oziroma

jih v primeru odstranitve nadomestiti. Drevorede oziroma posamezna drevesa je treba urediti povsod, kjer se pri urejanju javnih površin izkaže, da je to mogoče.

(7) Na gradbeni parceli je treba zasaditi vsaj 1 drevo / 250 m². Predpisano zasaditev površin je treba izvajati z drevesi z obsegom debla več kot 16 cm, merjeno na višini 1,00 m od tal po saditvi, in z višino debla več kot 2,20 m.

(8) Utrjene površine (ceste, parkirišča) naj se praviloma načrtuje s »hladnimi materiali« in kjer je možno vodopropustno, da se poveča permeabilnost padavin v tla ter učinek hlajenja zaradi evaporacije.«

Zeleni standard 2.1: Vegetacija in omrežje svežine v javnem odprtem prostoru

Cilj zelenega standarda:

Spodbujanje vedenja, ki spodbuja zdravo življenje, zlasti z zagotavljanjem dostopa do zelenih površin, igrišč in športnih objektov na prostem.

Ozelenitev mesta in izboljšanje urbanih perspektiv,

Prispevati k razvoju biotske raznovrstnosti.

Boj proti pojavu toplotnih otokov in vzpostavitev hladilnega omrežja.

Zmanjšanje negativnega vpliva onesnaženosti zraka v mestih.

Ustvarjanje mest za življenje, sprostitve, srečanja, polnjenje z energijo in igro.

Prispevati k izboljšanju kakovosti vode in tal ter se boriti proti onesnaževanju teh okolij.

Primer zelenega standarda: Vegetacija in omrežje svežine

1. Pri gradnji novih cest in rekonstrukciji obstoječih javnih cest morajo odprte zelene površine predstavljati vsaj 20 % površine ceste. Če je pod cesto podzemna infrastruktura, je dovoljena zasajena površina, ki ni na odprtem terenu, če je debelina podlage vsaj 1,2 m.

2. Na javnem odprtem prostoru morajo biti zasajena visokodebelna drevesa* ki dajejo senco. Zasajena morajo biti v skladu z arborističnimi standardi.

3. Oblikovanje javnih odprtih prostorov v največji možni meri vključuje prisotnost vode kot krajinskega elementa, ki prispeva k hlajenju.

4. Cilj oblikovanja javnih odprtih prostorov je preprečiti nastanek toplotnih otokov, zlasti z uporabo materialov svetle barve, z visokim albedom in nizko sposobnostjo akumulacije toplote.

5. Umeščanje nove podzemne infrastrukture izven zelenih površin

Pojasnila in opombe:

Prisotnost vegetacije in odprtih prostorov na vseh javnih površinah je bistven dejavnik za izboljšanje bivalnega okolja in kakovosti okolja v mestu. To naj bi omogočilo vzpostavitev kontinuitete naravnih okolij v velikem obsegu in vzpostavljanje mreže svežine. Rastlinstvo zagotavlja tudi senco in evapotranspiracijo, kar je koristno v boju proti vročinskim otokom in valovom. Najmanj 20 % pokritost z rastlinami je nujna. Širša, kot je cesta (10m ali več), več rastlinja je treba vključiti (15 % ali več). Odstotek iz 2. odstavka se izračuna na podlago obsega projekta. Če je ob cesti parkirišče, je priporočljivo, da so drevesa zasajena ob njem. Količina zemlje, namenjena drevesu, je sorazmerna s končno velikostjo drevesa.

Evropski standardi so opisani na strani: <https://www.gov.si/novice/2024-05-09-evropski-standard-za-obrezovanje-dreves-tudi-v-slovenscini/> in dostopni za prenos na spletni strani: <https://drive.google.com/file/d/1SkkhIncT4lrnoBM-3wUMilOgP9KKsZE9/view>

Dodatne informacije o uporabljenih standardih za urejanje dreves v MO: <https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/javne-povrsine-in-utrip-mesta/urejanje-javnih-in-zelenih-povrsin/skrb-za-mestno-drevje/>

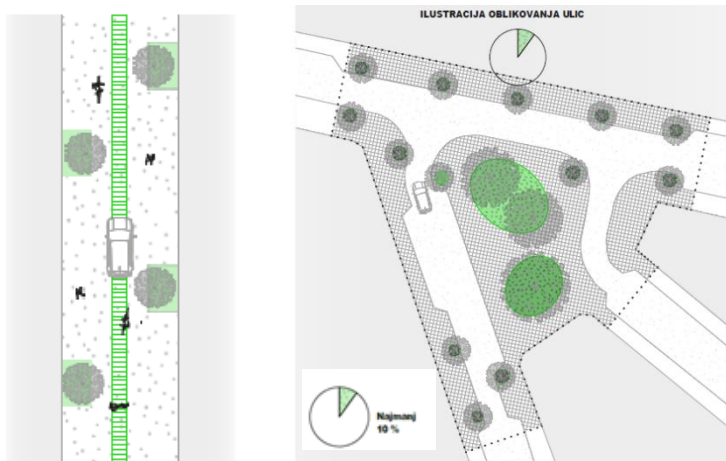
*Drevesa 16/18 st200 (obseg debla v cm izmerjeno na 1 m višine, višina stebela 200 cm + krošnja)

Prisotnost vode na javnih odprtih prostorih pomaga ustvariti mrežo svežine. Ta cilj je mogoče doseči na različne načine. Poleg elementov za celostno upravljanja z meteorno vodo so na voljo tudi elementi, kot so fontane, ipd.

Pri umeščanju zelenih koridorjev in posameznih dreves v prostor je treba biti pozoren tudi na umik iz območij, ki so bolj izpostavljena ekstremnim vremenskim pojavom – predvsem močnemu, sunkovitemu vetru, in na ta način zagotavljati varnost za okolico.

Treba je poudariti, da sta oba standarda v povezavi z biodiverziteto v tem dokumentu zelo slabo, ali pa sploh ne, vključena v trenutni OPN. Predlagamo, da posamezne točke vključite v različne člene OPN (ko boste enkrat v takšni fazi), razpršeno po celotnem OPN (npr. dodate nekaj točk oz. zahtev tudi v člen, ki opredeljuje cestne površine) in ne kot novo, ločeno poglavje.

Grafični prikaz/skica: Prehod iz obstoječega stanja (skica A) v želeno stanje (skica B)

Kratek opis obravnavanega problema:

Konflikt nastane že pri projektiranju - med cestnim telesom in njegovimi pravili (preglednost, širine...) in zelenimi površinami (listje, veje, nepreglednost) (povezano s tematiko 4 - Parkiranje in promet),

Možnost izvedbe na območjih mirujočega prometa je višja.

Prenizki standardi ob sadnji.

Primer lokacije za uveljavitev obravnavanega standarda: P & R, Zlato polje, Kranj

Slika 1: Prikaz širšega območja lokacije na zemljevidu

Slika 2: Slika lokacije

OPOZORILO: Primer naj služi le za lažjo vizualizacijo obravnavane tematike in pomoč pri razmisleku o oblikovanju standarda. Primer ni namenjen oblikovanju standarda za reševanje konkretnih situacije, temveč mora standard ostati tako splošen, da je uporaben na celotnem območju MO Kranj.

Pomembnejši povezani zeleni standardi v primeru Bruslja

JAVNI ODPRTI PROSTOR

Drugi členi, ki opredeljujejo oblikovanje javnega odprtega prostora, javnih cest, ulične opreme, kako zagotoviti udobje in vključenost, prednostne načine mobilnosti in urejanja prostora v skladu s tem, okoljske funkcije in oglaševanje.

ZASEBNI ODPRTI PROSTOR

Določitev faktorjev pozidanosti in faktorjev zelenih površin.

Določitve glede urejenosti parcel in delov parcel, ki niso pozidane. Vsaj 75 % nepozidanega dela parcele je odprte in zasajene z vegetacijo. Največ 25 % nepozidanega dela zemljišča se lahko prekrije s tlakovci za gibanje ali namestitev igral, klopi, ter druge uporabne in okrasne opreme. V blokih z večjim številom stanovanjih stavb je to razmerje 90 % zasajene površine in 10 % za tlakovanje. Zasebni odprti prostor vključuje visoko debelna drevesa za senco in vsaj eno drevo 3. velikosti na vsakih 200 m² zasebnega odprtega prostora.

PARKIRANJE MOTORNIH VOZIL

2. Parkirišča izpolnjujejo naslednje pogoje:

..

3. Drevesa druge velikosti se sadijo po eno drevo na vsaka 4 parkirna mesta.

4. Med sosednjimi parcelami, ki si stojijo nasproti, je zasajeno območje, na katerem se zbira deževnica iz sosednjih parcel.

KONTINUITETA ODPRTEGA JAVNEGA IN ZASEBNEGA PROSTORA: Prizadevamo si za kontinuiteto odprtih prostorov – tako javnih kot zasebnih:

- na površini, z neprekinjenim urejanjem krajine in vegetacije ter z neprekinjenimi potmi za aktivne načine prevoza, ki so dostopni javnosti,
- pod zemljo, zaradi kontinuitete odprtega terena in povezljivost podzemne infrastrukture."

Naslavljanje predmetne problematike v zadnjem predlogu sprememb in dopolnitev OPN MO Kranj

18. člen (oblikovanje, dimenzioniranje, umeščanje ter način medsebojnega povezovanja javnih zelenih površin)

2.4.4 Oblikovanje in dimenzioniranje javnih zelenih površin

» (1) *Delež odprtih bivalnih površin vključuje najmanj 50% zelenih površin na raščenem terenu in največ 50% tlakovanih površin (npr. trg, ploščad, igrišče). Tlakovanih površin je lahko izjemoma tudi več, če gre za ureditev trga in večnamenske ploščadi, vendar delež zelenih površin ne sme biti manjši kot 20%.*

(2) *V okolici javnih objektov in na javnih zelenih površinah zasajanje visoko alergeni rastlinskih vrst in rastlin, ki imajo strupene plodove ali druge strupene dele ter tujerodnih vrst, ni dovoljeno.*

(6) *Kadar je zaradi gradnje novega objekta v območju mesta Kranj potrebno odstraniti obstoječa drevesa, je na parceli, namenjeni gradnji, odstranjena drevesa potrebno nadomestiti z enakim številom dreves. Zasaditev drevesne vegetacije na parkiriščih se ne šteje za odprte bivalne površine.*

(7) *Obstoječe drevorede je potrebno ohranjati. Če to zaradi tehničnih ali varnostnih zahtev ni možno, jih je potrebno nadomestiti oziroma sanirati.*

(8) *Obrežne drevnine ni dovoljeno odstranjevati. Če je odstranitev zaradi tehničnih ali varnostnih zahtev nujna, jih je potrebno nadomestiti oziroma sanirati.*«

21. člen (pogoji za oblikovanje, dimenzioniranje in umeščanje površin za mirujoči promet)

2.4.7 Mirujoči promet

» (1) *Parkirišča se oblikujejo tako, da se ob robovih in v vmesnih pasovih zasadijo žive meje ali druge oblike vegetacije. Parkirišča, ki po površini presegajo 500 m², je potrebno členiti v več manjših enot in jih ločiti z zasaditvami, spremembami tlakov ali drugimi oblikovalskimi elementi; zahteva ne velja za začasna parkirišča v času prireditev. Iz utrjenih površin mora biti zagotovljena ustrezna ureditev odvajanja padavinskih voda skladno z veljavnimi predpisi.* «

22. člen (pogoji za oblikovanje gradbeno inženirskih objektov)

2.4.8. Oblikovalska izhodišča za oblikovanje gradbeno inženirskih in infrastrukturnih objektov in naprav:

» ... *-Peš površine in kolesarske steze ter kolesarske poti naj bodo, kjer so za to dane prostorske možnosti, z zelenico ločene od vozišča.*

- *Dostopne poti je potrebno oblikovati čim bolj po terenu, morebitne večje posege pa sanirati in zasaditi.*

- *Pri oblikovanju obcestne krajine je potrebno zagotoviti primerno oblikovanje brežin (zasaditve brežin z vegetacijo, ki prehaja v krajino).*

- *Oblikovanje brežin vodotokov se praviloma izvede sonaravno na način, ki zagotavlja ohranjanje njihovih morfoloških, hidroloških in ekoloških lastnosti.* ... «

23. člen (pogoji za oblikovanje, dimenzioniranje in umeščanje površin za mirujoči promet)

2.4.9 Oblikovanje nezahtevnih in enostavnih objektov:

» 2.4.9.3 Podporni zidovi so dovoljeni le v primerih, ko niso možna drugačna zavarovanja brežin. Škarpe in podporni zidovi morajo biti praviloma obdelani z naravnimi materiali, lahko so kombinirani (naravni in umetni material – beton); v primeru, da so iz umetnih materialov, morajo biti ozelenjeni. «

24. člen (pogoji za oblikovanje okolice objektov)

2.4.10 Pogoji za oblikovanje okolice objektov

» (6) Umestitev in gradnja objektov naj se načrtuje in izvede tako, da bo sadno drevje ohranjeno. V primeru, da to ni mogoče, naj se podrta drevesa nadomestijo z enakim številom novih visokodebelnih sadnih dreves. «

29. člen (način oskrbe z energijo, vključno z usmeritvami iz lokalnega energetskega koncepta)

2.6.4.1 Oskrba z električno energijo

» (11) Javna razsvetljava; osvetljevanje novih javnih površin je potrebno načrtovati v skladu s predpisi, ki določajo mejne vrednosti svetlobnega onesnaževanja okolja za posamezna območja osvetlitve. Javna razsvetljava izven strnjenih naselij ni priporočljiva kar ne velja za osvetlitev križišč. Pri obstoječi javni razsvetljavi je potrebno zmanjšati porabo električne energije in sicer z rekonstrukcijo razsvetljave (zamenjava sijalk in svetilk ter uvedbo časovnih intervalov osvetlitve), z regulacijo jakosti svetlobnega toka ter daljinskim nadzorom in upravljanjem. Uporabljati je potrebno svetila, ki osvetlujejo zgolj talne površine in ne oddajajo ultravijolične svetlobe (priporočena barva svetlobe je do 2700 K). Razsvetljava mora biti zaradi bleščanja nameščena tako, da osvetljenost, ki jo povzroča na oknih varovanih prostorov (prostori v stavbah, v katerih se opravljajo vzgojno-varstvene, izobraževalne, zdravstvene in podobne dejavnosti ter stanovanjski in drugi prostori v stavbah, v katerih se ljudje zadržujejo pogosto in daljši čas) ne presega mejnih vrednosti iz preglednice, ki je sestavni del Uredbe o mejnih vrednosti svetlobnega onesnaževanja okolja. Vsa svetila, ki bodo postavljena ob ali na objektih naj bodo opremljena s svetlobnimi tipali, s priporočilom, da oddajajo svetlobo do 2700 K in naj ne oddajajo svetlobe nad vodoravnico. Na zavarovanih in Natura 2000 območjih je potrebno uporabljati svetila, ki osvetlujejo zgolj talne površine in ne oddajajo ultravijolične svetlobe z obvezno barvo svetlobe do 2700 K.. «

2.7 Prostorski izvedbeni pogoji glede celostnega ohranjanja kulturne dediščine, ohranjanja narave, varstva okolja in naravnih dobrin ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter obrambnih potreb

34. člen (pogoji glede ohranjanje narave)

2.7.2.1 Splošni pogoji

» (1) Ohranjanje narave se nanaša na varstvo: zavarovanih območij, naravnih vrednot, habitatnih tipov, ekološko pomembnih območij, posebnih varstvenih območij (Natura 2000) in biotskih raznovrstnosti v krajini. Usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo so navedeni v strokovnih gradivih »Naravovarstvene smernice« (Zavod RS za varstvo narave, OE Kranj, oktober 2005 in januar 2007).

(2) Območja varovanj in omejitev s področja ohranjanja narave so razvidna iz prikaza stanja prostora oziroma iz prostorskega informacijskega sistema.

(3) Za posamezna zavarovana območja narave so varstveni režimi določeni v sprejetih aktih o zavarovanju (zavarovana območja so: Kanjon Kokre, Hišarjevo brezno, Bobovek. Sekvoja v Kranju, Spominski park Udin Boršt, Semenski sestoj rdečega bora ob cesti Kokrica-Naklo).«

2.7.2.2 Varstvene usmeritve za ohranjanje narave

Posebne opredelitve za:

- naravne vrednote
- pričakovane naravne vrednote
- Habitatne tipe
- Ekološko pomembna območja
- Posebna varstvena območja (Natura 2000)
- Ohranjanje biotske raznovrstnosti v krajini.

» (6) Ohranjanje biotske raznovrstnosti v krajini: posegi v prostor se načrtujejo in izvajajo tako, da se prednostno ohranjajo tiste značilnosti krajine, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti. Ohranjati in obnavljati je potrebno visokodebelne sadovnjake, mejice in druge krajinske strukture. Ohranjati je potrebno tudi obrežno vegetacijo rek in potokov; ob reki Savi v širini 40 m od zgornjega roba brežine oziroma v širini obstoječe vegetacije, ob reki Kokri 10 m, ob ostalih vodotokih pa v širini 5 m od zgornjega roba brežine. Potrebno je odstranjevati in preprečevati širjenje invazivnih tujerodnih organizmov. Zemljina, ki bo na območje gradnje pripeljana za potrebe nasipanj ali humuziranja od drugod, naj bo pripeljana iz območij, kjer ni vidnih pojavov tujerodnih invazivnih rastlinskih vrst. Po zaključku vsake gradnje je potrebno vse gole površine zasejati s travno mešanico avtohtonih trav. Med gradnjo in še 3 leta po njej je treba zagotoviti izvajanje spremljanja stanja pojavljanja invazivnih tujerodnih vrst. Spremljanje stanja naj se izvaja na vseh površinah v katere se je posegalo, in sicer trikrat letno (maj, julij in september). Vsako tujerodno rastlino je potrebno na njej primeren način sproti odstraniti in jo uničiti. Na zavarovanih ter Natura 2000 območjih je izvajanje spremljanja stanja pojavljanja invazivnih tujerodnih rastlin potrebno zagotoviti še najmanj 3 leta po zaključku gradbenih del.«

III. POSEBNE DOLOČBE PROSTORSKIH IZVEDBENIH POGOJEV

47. člen (posebne določbe PIP)

Primer:

1. Posebne določbe PIP za EUP v naseljih:

»1.1 Babni vrt BV 1/1, 1/2

Gradnja na območju naj se načrtuje in izvede tako, da se ne bo posegalo v 5 m pas ob potoku. V tem pasu ob potoku naj se obstoječa obrežna zarast ohranja oz. se jo po potrebi dodatno zasadi z avtohtonimi vrstami grmovja/dreves.«

Zeleni standard 3.1: Celovito upravljanje s padavinskimi vodami v javnem prostoru

Cilj zelenega standarda:

Omogočanje celostnega upravljanja s padavinsko vodo in boj proti poplavam.

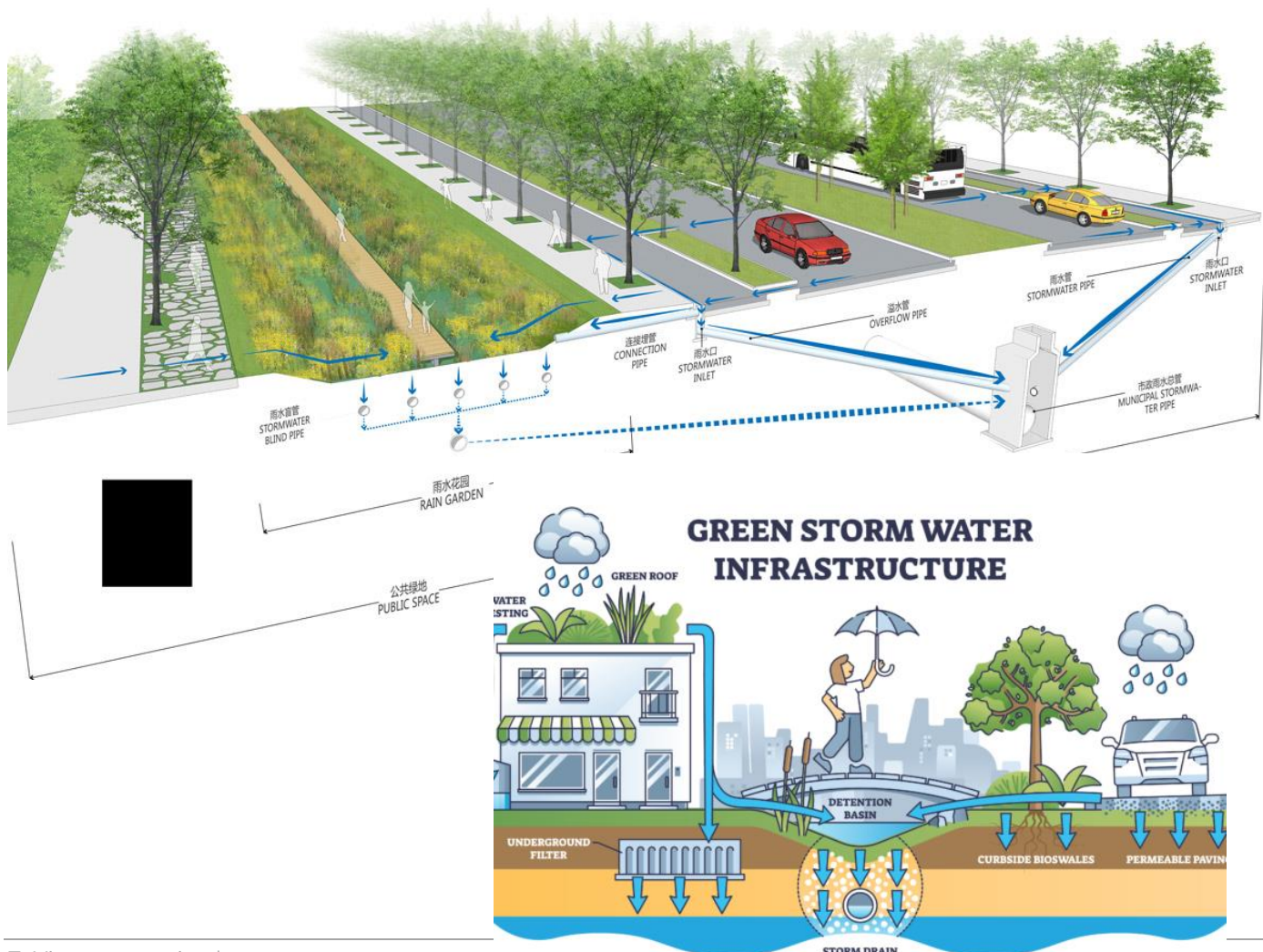
Primer zelenega standarda:

1. Razvoj javnega odprtega prostora zagotavlja celovito ravnanje s padavinskimi vodami v okviru urejenih površin ali čim bližje njim.
2. Upravljanje se po možnosti izvaja vidno, na površini. Če je tehnično nemogoče zagotoviti celostno ravnanje z vso deževnico v skladu s 1. odstavkom, se količina in pretok odvedene vode omejeta na najmanjšo možno mero.
3. Po prednostnem sistemu se meteorno vodo, ki je ne moremo zadržati, shraniti in uporabiti, odvede v:
 1. sistem površinskih voda,
 2. bližnji odprti prostor z zadostno zmogljivostjo shranjevanja ali infiltracije,
 3. meteorno kanalizacijo.

Pojasnila in opombe:

Namen te določbe je čim bolj lokalno zadrževanje in upravljanje padavinskih voda. Zato je treba namestiti sisteme za zadrževanje, shranjevanje in infiltracijo deževnice. Spodbuja se povezava sistemov za zbiranje deževnice z zasajenimi odprtimi površinami ter njihova povezava z ribniki, vodotoki ali drugimi odvodniki, če se ti nahajajo v bližini.

Grafični prikaz/skica: Prikaze teoretičnih konceptov celovitega upravljanja s padavinskimi vodami

Kratek opis obravnavanega problema:

Nujno upoštevati pred projektiranjem novih stavb oz. pri izdaji mnenj.

Odvodnjavanja s cestnih teles še ni.

Imamo zadrževalnik Stražišče, potrebovali bi jih več.

Primer lokacije za uveljavitev obravnavanega standarda: Zadrževalnik meteorne vode – Stražišče, Zgodnje Bitnje

Slika 1: Prikaz širšega območja lokacije na zemljevidu

Slika 2: Slika lokacije

OPOZORILO: Premer naj služi le za lažjo vizualizacijo obravnavane tematike in pomoč pri razmisleku o oblikovanju standarda. Primer ni namenjen oblikovanju standarda za reševanje konkretnih situacij, temveč mora standard ostati tako splošen, da je uporaben na celotnem območju MO Kranj.

Zeleni standard 3.2: Celovito upravljanje in ponovna uporaba meteornih voda v objektih

Cilj zelenega standarda:

Spodbujanje razvoja kakovostnega urbanističnega in arhitekturnega okvira.
 Zagotavljanje integriranega upravljanja in ponovne uporabe deževnice.

Primer zelenega standarda:

1. Vsi objekti zagotavljajo celostno upravljanje z meteornimi vodami na zemljišču. Če je tehnično nemogoče, da bi obstoječi objekti zagotavljali celostno upravljanje padavinske vode na zemljišču, sta prostornina in pretok izpuščene vode omejena na strogi minimum. Določen je prednostni vrstni red odvoda odvečne vode:

- 1) površinski vodotoki in vodna telesa,
- 2) odprt prostor v bližini, ki ima zadostno skladiščno ali infiltracijsko zmogljivost,
- 3) kanalizacija.

2. Deževnica, ki se zbira na vseh strehah stavbe, se usmeri v zadrževalnik, ki je primerne velikosti glede na potrebe uporabnikov stavbe. Ta zadrževalnik je povezan z vsaj eno servisno pipo in straniščem. Za preliv je poskrbljeno v skladu s 1. odstavkom tega člena.

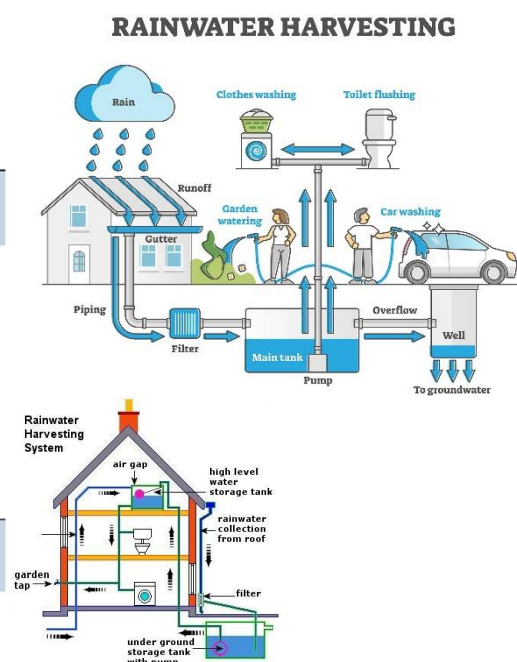
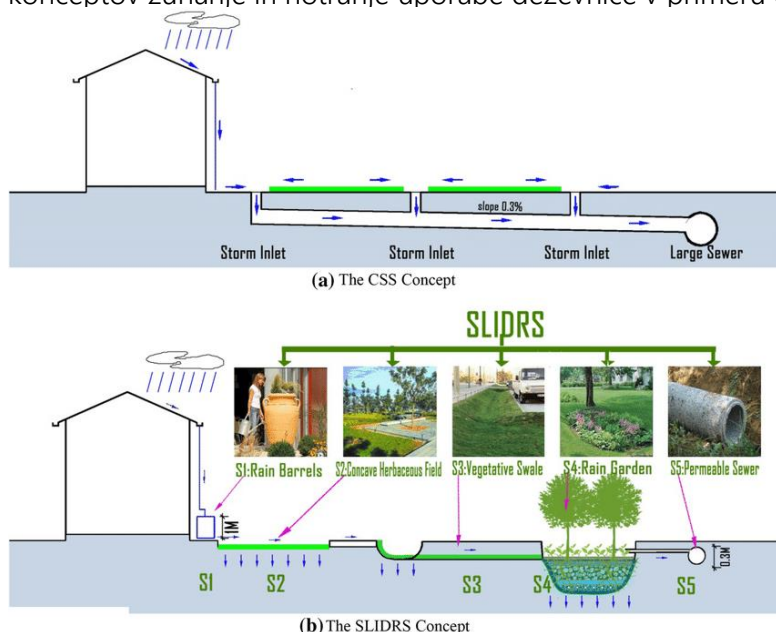
Pojasnila in opombe:

Vračanje padavinske vode v kanalizacijo ima za posledico poleg preobremenitve omrežja in poplavlne nevarnosti tudi redčenje odpadne vode in zmanjšanje delovanja čistilnih naprav.

Če je tehnično nemogoče zagotoviti popolno integrirano upravljanje te padavinske vode na tleh, se voda vrne po prednostnem vrstnem redu, najprej v površinsko hidrografsko omrežje, če obstaja v bližini (kanal, vodotok, itd.), nato v odprt prostor z zadostno zmogljivostjo shranjevanja ali infiltracije in končno, samo v skrajnem primeru, v meteorno kanalizacijo po pufriranju in s pretokom, omejenim na strogi minimum.

Za doseg tega cilja je mogoče uvesti številne sisteme – npr. zadrževanje, evapotranspiracija, shranjevanje, ponovna uporaba, naravna infiltracija, infiltracijski vodnjaki itd. . Načelo integriranega upravljanja deževnice je ponuditi najučinkovitejše sisteme z okoljskega vidika in prilagojene kontekstu projekta.

Grafični prikaz/skica: Prehod iz obstoječega stanja (skica A) v zeleno stanje (skica B) in prikaza teoretičnih konceptov zunanje in notranje uporabe deževnice v primeru enodružinske hiše.

Kratek opis obravnavanega problema:

Določila bi lahko zapisali vsaj za javne stavbe.

Trenutna pogostnost te rešitve nam ni znana.

Primer lokacije za uveljavitev obravnavanega standarda:

Bleiweisov park, Kranj

Slika 1: Prikaz širšega območja lokacije na zemljevidu

Slika 2: Slika lokacije

OPOZORILO: Premer naj služi le za lažjo vizualizacijo obravnavane tematike in pomoč pri razmisleku o oblikovanju standarda. Primer ni namenjen oblikovanju standarda za reševanje konkretnih situacije, temveč mora standard ostati tako splošen, da je uporaben na celotnem območju MO Kranj.

Pomembnejši povezani zeleni standardi v primeru Bruslja

KONTINUITETA ODPRTEGA JAVNEGA IN ZASEBNEGA PROSTORA: Prizadevamo si za kontinuiteto odprtih prostorov – tako javnih kot zasebnih:

- na površini, z neprekinjenim urejanjem krajine in vegetacije ter z neprekinjenimi potmi za aktivne načine prevoza, ki so dostopni javnosti,
- pod zemljo, zaradi kontinuitete odprtega terena in povezljivost podzemne infrastrukture.

KABLI, CEVOVODI, CEVI, KANALI IN SERVISNI PREDORI: Kadar se dela za ureditev odprtih javnih površin izvajajo »od fasade do fasade« in vplivajo na temelje javne ceste, se kabli, cevi in kanali, razen transportnih kanalov in cevi, kanalizacije, ogrevalnih omrežij in integriranih sistemov za ravnanje z deževnico združijo na obeh straneh javne ceste vzdolž osi, v širini največ 2 m. Nameščeni so v kanalih ali tehničnih galerijah na primerni razdalji. Jaški, kanali in servisni predori so opremljeni z ustreznim številom revizijskih, obtočnih in segmentnih jaškov.

VEGETACIJA IN OMREŽJE SVEŽINE: Izvleček: *»...Prisotnost vode na javnih odprtih površinah pomaga ustvariti mrežo svežine. Ta cilj je mogoče doseči na več načinov. Poleg elementov za celostno upravljanje meteornih voda, so na voljo tudi elementi kot so vodnjaki, fontane ali druge tehnične rešitve... »*

ZASEBNI ODPRTI PROSTOR: Izvlečki:

- *»Omogočanje celostnega upravljanja s padavinsko vodo in boj proti poplavam.«*
- *»Vsaj 30% parcele je nepozidane, vključno s podtaljem.«*
- *»Zasebni odprti prostori so po možnosti urejeni v enem bloku in omogočajo rastlinsko kontinuiteto s sosednjimi odprtimi prostori. Kakovostna tla se ohranjajo in izboljšujejo, kjer je to mogoče.«*

PARKIRANJE IN MOTORNA VOZILA: Izvleček:

»Parkirišča na prostem izpolnjujejo naslednje pogoje:

- *...imajo prepustno površino;*
- *drevesa druge velikosti se sadijo po eno drevo na vsaka 4 parkirna mesta;*
- *med sosednjimi parcelami, ki si stojijo nasproti, je zasajeno območje, na katerem se zbira deževnica s sosednjih parcel...«*

PARKIRANJE KOLES: Parkirišča na prostem za kolesa so v bližini dostopnih poti. Parkirišča so lahko pokrita pod pogojem, da se deževnica, zbrana na strehi, odvaja neposredno na odprta zemljišča zadevne parcele.

NEVARNOST POPLAV: Vsaka nova gradnja na poplavno ogroženem območju mora omejiti svoj vpliv na podzemni tok vode. Zasnovana mora biti tako, da preprečuje vdor deževnice v stavbo tudi v primeru znatnega odtekanja, pri čemer morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- prag odtokov se dvigne nad projektirano višino poplavnih voda,
- noben bivalni prostor ni pod nivojem tal,
- občutljive instalacije niso v kleti,
- do nivelete ceste je priključek na kanalizacijo izveden tako, da je preprečen povratni tok odplak v objekt.

Naslavljanje predmetne problematike v zadnjem predlogu sprememb in dopolnitev OPN MO Kranj (izvlečki ključnih členov)

21. člen (pogoji za oblikovanje, dimenzioniranje in umeščanje površin za mirujoči promet)

2.4.7 Mirujoči promet

» (1) Parkirišča na prostem se oblikujejo tako, da se ob robovih in v vmesnih pasovih zasadijo žive meje ali druge oblike vegetacije, pri čemer je treba na vsaka 4 parkirna mesta zasaditi vsaj eno visokodebelno podnebju prilagojeno drevo (v primeru, da zasaditev dreves tehnično ni mogoča, je treba senčenje parkirišča zagotoviti z drugimi tehničnimi rešitvami, drevesa pa zasaditi na preostalih zelenih površinah). Parkirišča, ki po površini presegajo 500 m², je potrebno členiti v več manjših enot in jih ločiti z zasaditvami, spremembami tlakov ali drugimi oblikovalskimi elementi; zahteva ne velja za začasna parkirišča v času prireditev. Iz utrjenih površin mora biti zagotovljena ustrezna ureditev odvajanja padavinskih voda skladno z veljavnimi predpisi.«

24. člen (pogoji za oblikovanje okolice objektov)

2.4.10 Pogoji za oblikovanje okolice objektov

»(8) Utrjene površine (ceste, parkirišča) naj se praviloma načrtuje s »hladnimi materiali« in kjer je možno vodopropustno, da se poveča permeabilnost padavin v tla ter učinek hlajenja zaradi evaporacije.«

27. člen (pogoji glede zbiranja in odvajanja ter čiščenja odpadnih voda)

2.6.2 Kanalizacijsko omrežje

»(1) Kanalizacijsko omrežje zagotavlja zbiranje, odvajanje ter čiščenje komunalnih in industrijskih odpadnih voda ter padavinskih voda.

(2) Na območju občine je obstoječe kanalizacijsko omrežje zgrajeno v ločenem ali mešanem sistemu. Novo kanalizacijsko omrežje in obnova obstoječega omrežja morata biti zgrajena v ločenem sistemu, razen kadar padavinske vode ni možno ločiti iz sistema (ni ustreznega odvodnika ali ni možnosti ponikanja) ter v primeru, da zaradi pomanjkanja prostora ni možna gradnja dveh vzporednih kanalov.

(3) V naseljenih območjih je pri načrtovanju obnove ali nadgradnje kanalizacijskega omrežja potrebno preveriti njegovo zmogljivost in v primeru premajhne zmogljivosti načrtovati ustrezne rešitve, da se prepreči vdor vode iz kanalizacijskega omrežja.

(4) V območjih, kjer je kanalizacijsko omrežje že zgrajeno, morajo biti vsi objekti, v katerih nastaja odpadna voda, v skladu s predpisi, ki urejajo odvajanje in čiščenje odpadne in padavinske vode, ter pogoji upravljavca, priključeni na javno kanalizacijsko omrežje. Industrijske in druge odpadne vode, ki vsebujejo škodljive snovi, je možno priključiti na javno kanalizacijo, v kolikor so predhodno očiščene do mere, kot jo določa veljavna zakonodaja. Kjer je kanalizacijsko omrežje samo delno zgrajeno, je pred gradnjo novih stavb ali sočasno, potrebno dograditi javno kanalizacijsko omrežje. V kolikor javno kanalizacijsko omrežje gradi investitor, ki ni občina, mora biti med investitorjem in občino sklenjena pogodba o opremljanju.«

»(8) Padavinske, drenažne in čiste zaledne vode naj se prioriteto vodi v ponikovalnice, če ponikanje ni možno, jih je možno speljati v vodotoke ali v naravne odvodnike. Iz konglomeratnih območij kanjona Kokre in Save se površinskih voda ne sme ponikati, pač pa jih je potrebno voditi v javno meteorno kanalizacijo s kontroliranim iztokom. Padavinske vode s streh se preko peskolovov spušča v ponikovalnice. Padavinske vode s cest se preko cestnih požiralnikov in lovilcev olj spušča v ponikovalnice, ali pa se jih preko meteornih odvodnikov vodi v vodotoke. Upravljalci objektov z utrjenimi, tlakovanimi ali drugimi materiali prekritimi površinami morajo s padavinskimi odpadnimi vodami ravnati v skladu s predpisom o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo.

(9) Za zagotovitev poplavne varnosti je padavinsko vodo potrebno ponikati. Dovoljeno razpršeno odvajanje padavinske odpadne vode, kadar to dopušča predpis o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo. V primeru preobremenjenosti javne kanalizacije ali vodotoka jo je potrebno odvajati kontrolirano preko sistema deževnih zadrževalnikov ali v ta namen urejenih poplavnih površin.

(10) Padavinske in komunalne odpadne vode iz objektov in parcel, namenjenih gradnji, ne smejo pritekati na javne ceste in ne smejo biti speljane v naprave za odvodnjavanje ceste in cestnega telesa.

(11) Varovalni pas kanalizacijskega voda, v katerem je potrebno pridobiti soglasje oziroma mnenje upravljavca, je širine 3,00 m na vsako stran od osi cevi.«

28. člen (pogoji za priključevanje na grajeno javno dobro (prometna infrastruktura)

2.6.3 Prometna infrastruktura - 2.6.3.1 Ceste

» - meteorne in odpadne vode iz objektov in parcel namenjenih gradnji ne smejo pritekati na javno pot in ne smejo biti speljane v naprave za odvodnjavanje ceste in cestnega telesa;
- odvodnjavanje padavin iz utrjenih asfaltiranih površin mora potekati preko lovilcev olj;«

37. člen (varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami)

2.7.5.3 Erozijska in pogojno stabilna ali labilna zemljišča

»(3) Za območja, kjer so določeni običajni in zahtevni protierozijski ukrepi, ki so razvidni iz prikaza stanja prostora, je potrebno:
- urediti zbiranje in odvajanje padavinskih voda tako, da se ne poveča možnost nastanka erozije,
- posek dreves izvesti neposredno pred začetkom gradnje,
- pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti vodno soglasje.«

III. POSEBNE DOLOČBE PROSTORSKIH IZVEDBENIH POGOJEV

2.7a Sorško polje SP 7/21

»(11) Padavinsko odpadno vodo s ceste je potrebno odvajati v skladu s predpisi, ki urejajo emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo in predpisi, ki urejajo emisijo snovi pri odvajanju padavinske vode z javnih cest.

(12) Odvodnjavanje ceste se izvede tako, da se na odseku ceste, ki poteka po VVO II, padavinska odpadna voda s cestišča v celoti zajema in odvaja izven območja VVO II na območje VVO III, kjer se preko ustrezno dimenzioniranih lovilnikov olj spelje v ponikovalna polja.

(13) Padavinske odpadne vode s ceste je treba speljati preko zadrževalnika in lovilnika olj v napravo za ponikanje. Lovilnik olj ima lahko bypass, torej je dimenzioniran na zadrževanje prvega vala onesnažene padavinske vode, pri tem pa je treba upoštevati povečano intenzivnost nalivov glede na projekcijo podnebnih sprememb.«

1.82 Kranj sever KR SE 21

»Dopustna je tudi ureditev parkirišč na terenu, pri čemer morajo biti izvedeni po načelih minimiziranja vpliva razvoja (»Low Impact Development (LID)«), tako da je zagotovljeno razpršeno odvajanje padavinske odpadne vode oziroma lokalno ponikanje, da so parkirna mesta zatravljena oziroma utrjena tako, da ne bo prihajalo do pregrevanja zaradi sončnega obsevanja (senčenje z drevesi), da so parkirne vrste ločene z vegetacijo, da se parkirna mesta zaokrožuje na manjše enote z do 20 PM, ki so ločeni z drevesno vegetacijo.«

OPOZORILO MOPE: ZDMHS je šele leta 2017 opredelil infrastrukturo državne meteorološke, hidrološke, oceanografske in seizmološke službe ter ji dal status gospodarske javne infrastrukture državnega pomena, ki je prej še ni bilo. Opažamo, da v občinskih prostorskih načrtih referenčne merilne postaje še vedno niso omenjene oziroma grafično prikazane, kot to velja za druge vrste gospodarske javne infrastrukture, na primer državne in občinske ceste, železnice, plinovode, daljnovode in podobno. Zato pozivamo občine ali njihove pooblaščenice izvajalce, da se seznani s tem novejšim delom gospodarske javne infrastrukture.

MOPE predlaga naslednji zapis na ustrezno mesto v OPN: »(2) Pri posegih v prostor je treba upoštevati varstvene režime referenčnih merilnih postaj za izvajanje meteorološkega, hidrološkega, oceanografskega in seizmološkega opazovanja. Ohranjati je treba neoviran dostop do referenčnih merilnih postaj za potrebe obratovanja in vzdrževanja merilne postaje. Merilne postaje so opredeljene s predpisi in v registru pristojnega organa za varovanje okolja.«

Zeleni standard 4.1: Prednostni vrstni red pri razvoju prometnih omrežij v javnem odprtem prostoru

Cilj zelenega standarda:

Omogočiti enostavno, varno in udobno gibanje za različne kategorije uporabnikov ter zagotoviti skladnost in jasnost različnih omrežij.

Spodbujati aktivne načine prevoza in uporabo javnega prevoza ter zmanjšanje prometnih zastojev.

Primer zelenega standarda:

Javni odprti prostor vključuje objekte, potrebne za enostavno, varno in udobno gibanje različnih vrst prometa, vsak glede na svoje posebnosti, v naslednjem prednostnem vrstnem redu:

- pešci,
- kolesarji in podobno,
- vozila javnega prevoza,
- motorna vozila.

Pojasnila in opombe:

Cilj drugega člena je uporabiti načelo, da bi dali prednost prevoznim sredstvom glede na njihov vpliv na okolje in kakovost življenja v mestu. Pešačenje je zaradi svoje univerzalne narave prednostna oblika mobilnosti, pešci morajo vedno najti udoben prostor za gibanje.

Treba je opredeliti smiselno dodatno in natančneje opredeliti urbano območje občine, v katerem bi veljal strožji režim.

Grafični prikaz/skica: Prednostni vrstni red pri razvoju omrežij

VELJA ZA STRNJENO URBANO OBMOČJE

Kratek opis obravnavanega problema:

Območij s takimi pravili je sicer več, postavljenih tabel, ki bi o tem ozaveščale, pa ne. Ena takšna tabla obstaja v Starem mestnem jedru, saj je prihajalo do trenj med pešci in skiroji ali skuterji.

Primer lokacije za uveljavitev obravnavanega standarda: Cesta Staneta Žagarja 26, Kranj

OPOZORILO: Premer naj služi le za lažjo vizualizacijo obravnavane tematike in pomoč pri razmisleku o oblikovanju standarda. Primer ni namenjen oblikovanju standarda za reševanje konkretnih situacije, temveč mora standard ostati tako splošen, da je uporaben na celotnem območju MO Kranj.

Slika 1: Prikaz širšega območja lokacije na zemljevidu

Slika 2: Slika lokacije

Zeleni standard 4.2: Razdelitev območja uporabe javnih cest

Cilj zelenega standarda:

Ustvariti mesta za življenje, sprostitev, srečanja, polnjenje energije in igro in okrasiti mesto ter izboljšati urbane perspektive.

Omogočiti enostavno, varno in udobno gibanje za različne kategorije uporabnikov ter zagotoviti skladnost in jasnost različnih omrežij.

Spodbujati aktivne načine prevoza in uporabo javnega prevoza ter racionalizacija parkirišč.

Vzpostavitev hladilnega omrežja in boj proti pojavu mestnega toplotnega otoka.

Omogočanje celostnega upravljanja deževnice in boj proti poplavam.

Prispevati k razvoju biotske raznovrstnosti.

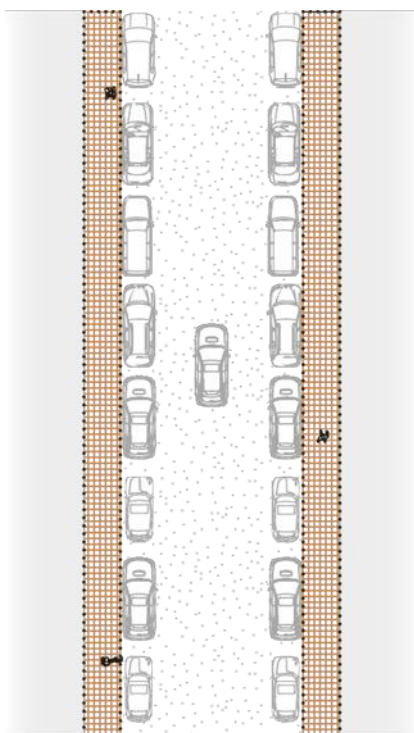
Primer zelenega standarda:

Na javnih cestah je vsaj 50% površine javnega odprtega prostora rezervirano za aktivne načine prevoza, za javni prevoz na izključni vozni poti, na posebnem križišču ali na avtobusnem pasu ter za ureditve, povezane z okoljskimi in bivalnimi funkcijami. Skupni prostori na javnih cestah, kjer imajo prednost aktivni načini prevoza in/ali javni prevoz, so vključeni v izračun te površine.

Pojasnila in opombe:

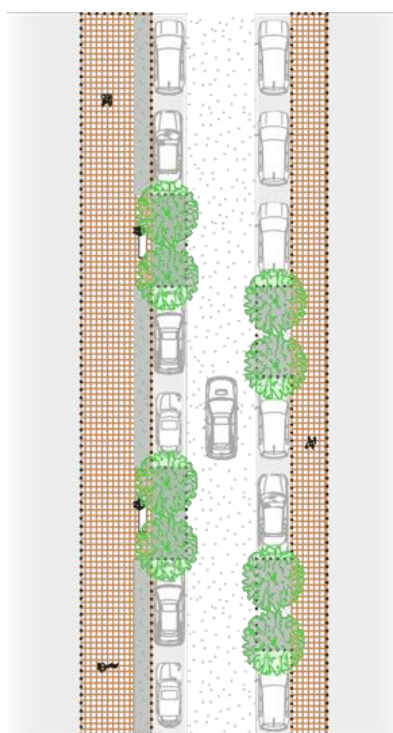
Na javnih cestah je trenutno velik del odprtega prostora namenjen motornim vozilom (promet in parkiranje) na škodo drugih funkcij. To stanje je treba spremeniti in z izjemo skupnih prostorov (območja srečevanja, kolesarske steze itd.) je treba javne odprte površine rezervirane za uporabo osebnih motornih vozil omejiti na največ 50 %.

Grafični prikaz/skica: Razdelitev območja uporabe javnih cest:

30 % Aktivni načini prevoza, javni promet z izključno pravico vožnje, okoljske in bivanjske funkcije

70 % Neaktivni načini

Min 50 % Aktivni načini prevoza, javni promet z izključno pravico vožnje, okoljske in bivanjske funkcije

Min. 10 % zelene površine

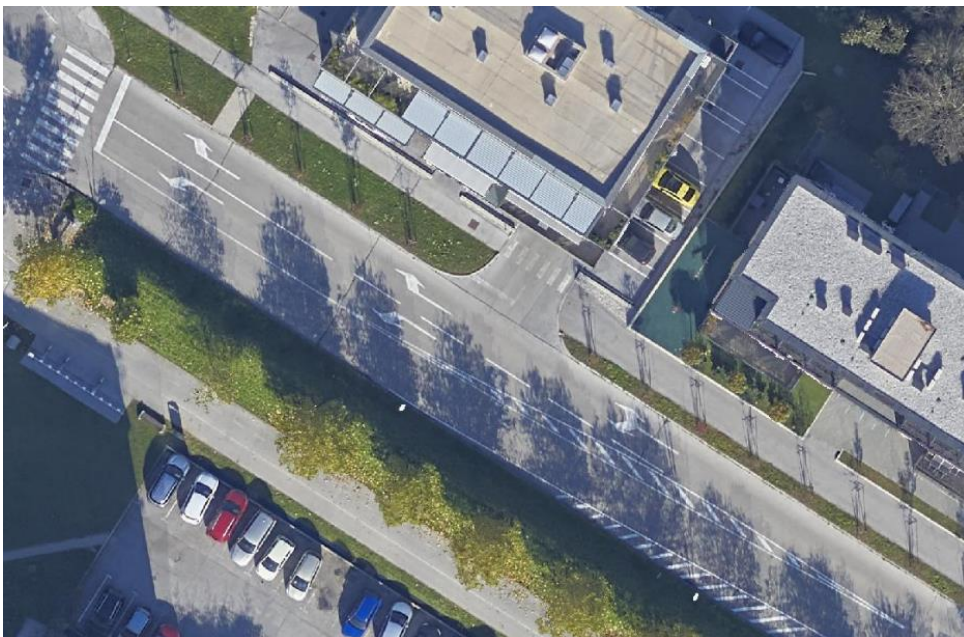
Max 50 % neaktivni načini

Kratek opis obravnavanega problema:

se povezuje z Zeleni standard 2.1: Vegetacija in omrežje svežine v javnem odprtem prostoru. Ob rekonstrukcijah cest se to lahko naredi, potem tvegamo, da cesta postane enosmerna. Drevesa tik ob cestišču niso podprta s strani upravljavcev cest. Manjka parkirišč, zato so ljudje na take posege občutljivi.

Primer lokacije za uveljavitev obravnavanega standarda: Cesta Rudija Šeligoja 1, Kranj (dodatno tudi primer zgoraj)

Slika 1: Prikaz širšega območja lokacije na zemljevidu

Slika 2: Slika lokacije

OPOZORILO: Premer naj služi le za lažjo vizualizacijo obravnavane tematike in pomoč pri razmisleku o oblikovanju standarda. Primer ni namenjen oblikovanju standarda za reševanje konkretnih situacije, temveč mora standard ostati tako splošen, da je uporaben na celotnem območju MO Kranj.

Pomembnejši povezani zeleni standardi

PARKIRNA MESTA ZA KOLESA in AVTOMOBILE:

Parkirišča za kolesa v ali ob stavbah:

1. Najmanjše število parkirnih mest za kolesa v stavbah, ki se v celoti ali delno uporabljajo za stanovanja, je eno mesto na stanovanje plus eno mesto na sobo.
 - To število se lahko zmanjša na eno lokacijo na stanovanje za javna socialna stanovanja.
 - Število, določeno v prvem odstavku, se v večstanovanjskih stanovanjih s tlorisno površino večjo od 1.000 m² poveča za 25 %.
2. Najmanjše število parkirnih mest za kolesa v stavbah, ki se v celoti ali delno uporabljajo za pisarniško uporabo, visokotehnološke dejavnosti, dejavnosti proizvodnje neopredmetenih sredstev ali poslovne storitve, je eno mesto na 60 m² tlorisne površine.
 - Za obiskovalce se to število poveča za 25 %.
3. Število parkirnih mest za kolesa v stavbah, ki se v celoti ali delno uporabljajo za obrtne, industrijske, logistične ali storitvene proizvodne dejavnosti, za trgovine, veleprodajo, velike specializirane trgovine, objekte skupnega interesa ali javne službe in hotele, se določi na obrazložen predlog vlagatelja.

To število je utemeljeno na podlagi naslednjih meril:

- dostopnost z javnim prevozom,
 - profil mobilnosti potnikov in obiskovalcev,
 - narava dejavnosti,
 - alternativna razpoložljivost skupne mobilnosti ali parkiranja zunaj ulice v soseski,
 - ukrepi, ki se izvajajo v projektu z namenom spodbujanja trajnostne mobilnosti.
4. Stavbe ali deli stavb, ki se uporabljajo za namene, ki niso stanovanja, in katerih tlorisna površina je večja od 1000 m², vključujejo prostor s tuši in omaricami v bližini parkirnih mest za kolesa.

Parkirna mesta za kolesa izpolnjujejo naslednje pogoje:

- so na voljo vsem stanovalcem stavbe, razen dodatnih prostorov, ki so na voljo tudi lokalnim prebivalcem ali obiskovalcem;
- se nahajajo v prostoru v istem nivoju, pokriti ali zaščiteni pred vremenskimi vplivi, varovani in ločeni od parkirnih mest za motorna vozila;
- se nahajajo v pritličju in so lahko dostopne z in na javno cesto. Lahko pa so lokacije, ki se nahajajo v 1. kleti, dovoljene, če dostopna rampa v pritličje vključuje pot, ki zagotavlja varnost uporabnikov;
- imajo manevrsko površino, katere površina je sorazmerna s številom in vrstami koles, ki se parkirajo;
- 10 % mest je primernih za parkiranje tovornih koles in drugih posebnih koles;
- imajo ustrezne pritrdilne naprave in točke za zadostno število električnih polnjenj;

Parkirišča za avtomobile:

1. Število parkirnih mest za motorna vozila se določi na obrazložen predlog vlagatelja. To število je utemeljeno na podlagi naslednjih meril:
 - dostopnost z javnim prevozom,
 - profil mobilnosti potnikov in po potrebi obiskovalcev,
 - alternativna skupna mobilnost ali ureditev parkiranja zunaj ulice v soseski,
 - ukrepi, ki se izvajajo v projektu z namenom spodbujanja trajnostne mobilnosti,
 - naravo dejavnosti v primeru stavbe ali dela stavbe, ki ni namenjen stanovanju.

Naslednje številke so podane kot okvir za oceno števila prostorov, potrebnih za stanovanja glede na njihovo tipologijo:

- 0,1 prostora/sobo za bivanje študentov,
- 0,3 lokacija/nastanitev za garsonjere in enosobne namestitve,

- 0,5 prostora/namestitev za dvosobno nastanitev,
- 0,75 lokacija/nastanitev za namestitev s tremi do petimi spalnicami,
- 1 lokacija/prenočišče za nastanitve s šestimi ali več spalnicami.

Dodatni prostori, ki so na voljo lokalnim prebivalcem, se štejejo kot presežek.

Naslavljanje predmetne problematike v zadnjem predlogu sprememb in dopolnitev OPN MO Kranj (izvlečki ključnih členov)

22. člen (pogoji za oblikovanje gradbeno inženirskih objektov)

»(1) Pri načrtovanju prometne infrastrukture je potrebno zgornji ustroj ustrezno oblikovati. Materiali naj bodo prilagojeni posameznim območjem (mestna in vaška jedra, ostala naselja, krajina) in namenu uporabe (vozne in peš površine, ureditve za umirjanje prometa...). V mestu in naseljih mestnega značaja ter vaških jedrih je potrebno uporabljati kvalitetnejše materiale, ki izhajajo iz lokalne tradicije. Površine namenjene motornim vozilom, kolesarjem in pešcem morajo biti predvsem v mestu in naseljih obdelane z različnimi materiali ali barvami tako, da so med seboj vizualno ločljive.

(2) Peš površine in kolesarske steze ter kolesarske poti naj bodo, kjer so za to dane prostorske možnosti, z zelenico ločene od vozišča.

(3) Hodniki za pešce morajo biti zaradi varnosti iz hrapavih materialov in morajo imeti ob prehodih za pešce poglobljene robnike, da ni oviran prehod funkcionalno oviranim osebam.

(4) V mestu in naseljih je v primeru večjega števila uvozov preko hodnikov za pešce k stavbam, potrebno uporabljati znižane robnike vzdolž celotne prometnice – ulice.«

28. člen (pogoji za priključevanje na grajeno javno dobro (prometna infrastruktura)

2.6.3 Prometna infrastruktura

»(1) Pri načrtovanju prometne infrastrukture je potrebno celovito upoštevati vidik trajnostne mobilnosti. Javni promet je potrebno primerno integrirati v lokalni prostorski razvoj.«

2.6.3.1 Ceste

»(1) Pogoji za gradnjo in urejanje cest:

- ob regionalnih in lokalnih cestah (LC, LG, LZ in LK) je v naseljih potrebno izvesti hodnike za pešce, ki morajo biti opremljeni z javno razsvetljavo;
- ob regionalnih in lokalnih cestah ter javnih poteh se lahko izvedejo kolesarske steze oziroma poti. Glede na prostorske možnosti in razpoložljivost zemljišč naj se kolesarske poti izvedejo izven cestnih teles;
- ob javnih cestah je na prometnih površinah izven vozišča dovoljeno urejati avtobusna postajališča, parkirišča, počivališča«

21. člen (pogoji za oblikovanje, dimenzioniranje in umeščanje površin za mirujoči promet)

2.4.7 Mirujoči promet

»(1) Parkirišča na prostem se oblikujejo tako, da se ob robovih in v vmesnih pasovih zasadijo žive meje ali druge oblike vegetacije, pri čemer je treba na vsaka 4 parkirna mesta zasaditi vsaj eno visokodebelno podnebju prilagojeno drevo (v primeru, da zasaditev dreves tehnično ni mogoča, je treba senčenje parkirišča zagotoviti z drugimi tehničnimi rešitvami, drevesa pa zasaditi na preostalih zelenih površinah). Parkirišča, ki po površini presegajo 500 m², je potrebno členiti v več manjših enot in jih ločiti z zasaditvami, spremembami tlakov ali drugimi oblikovalskimi elementi; zahteva ne velja za začasna parkirišča v času prireditev. Iz utrjenih površin mora biti zagotovljena ustrezna ureditev odvajanja padavinskih voda skladno z veljavnimi predpisi.

(2) Parkirne in manipulativne površine morajo biti z ustreznimi odmiki, ki so glede na kategorijo ceste različni, fizično ločene od cestnega sveta. Manipulativne površine ob parkiriščih morajo biti dimenzionirane in urejene tako, da se prepreči vzvratna vožnja vozil na in iz javne ceste, kar ne velja za hiše v nizu.

(3) Pri novogradnjah, rekonstrukcijah in pri spremembi namembnosti vseh stavb je potrebno na parceli, namenjeni gradnji, zagotoviti zadostne parkirne površine ali garažna mesta za avtomobile in kolesa, tako za stanovalce kakor tudi za zaposlene in obiskovalce. Priporočljiva je gradnja garaž v kletnih etažah oziroma gradnja (večetažnih) podnivojskih površin za mirujoči promet. Dopustna je gradnja garaž v kletnih etažah pod zelenimi površinami, pri čemer se te površine še vedno lahko štejejo v odprte bivalne površine oziroma zelene

površine (OBP/ZP), če se nad garažo vgradi rastni substrat v debelini vsaj 1,0 m in se zasadi drevnina, tako da se odprte površine nad garažo (v parterju) višinsko navežejo na okoliški teren in uredijo kot odprte bivalne površine (park, igrišče, ipd.).

(4) Pri izračunu parkirnih mest je potrebno, glede na namembnost oziroma dejavnost, upoštevati naslednje minimalno število parkirnih mest (v nadaljevanju PM)

NAMEMBOST OBJEKTOV	ŠTEVILO PM ZA MOTORNI PROMET	ŠTEVILO PM ZA KOLESARSKI PROMET
1. Stanovanja in bivanje		
11100 Enostanovanjske stavbe		
11210 Dvostanovanjske stavbe (tudi dvojček)	2 PM/stanovanje	
11220 Tri- in večstanovanjske stavbe	1 PM/stanovanje za stanovanja do 50,00 m ² NTP 2 PM/stanovanje za stanovanja nad 50,00 m ² NTP + 1 PM/10 stanovanj za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna (ne glede na velikost stanovanja)	2 PM/stanovanje + 1 PM/5 stanovanj za obiskovalce
11302 Stanovanjske stavbe za druge posebne družbene skupine (dijaški, mladinski domovi in podobno)	1 PM/3 zaposlene, dodatno 10 % PM za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna	1 PM/2 postelji, dodatno 20 % PM za obiskovalce in zaposlene
11302 Stanovanjske stavbe za druge posebne družbene skupine (študentski domovi, internati in podobno)	1 PM/6 postelj, dodatno 10 % PM za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna	1 PM/2 postelji, dodatno 20 % PM za obiskovalce
11302 Stanovanjske stavbe za druge posebne družbene skupine (domovi za starejše, varna hiša in podobno)	1 PM/2 zaposlena, dodatno 10 % PM za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna	1 PM/2 zaposlena, dodatno 20 % PM za obiskovalce
11301 Stanovanjske stavbe z oskrbovanimi stanovanji (oskrbovana stanovanja)	Pri večstanovanjskih stavbah 0,8 PM/stanovanje, dodatno 10 % PM za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna Pri eno in dvostanovanjskih stavbah 2 PM/stanovanje	1 PM/2 stanovanji
Vikendi in počitniške hiše	1 PM/enoto, dodatno 20 % PM za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna	
2. Poslovno-trgovske dejavnosti		
12201 Stavbe javne uprave	1 PM/50,00 m ² NTP objekta, od tega najmanj 20 % PM za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna	1 PM/80,00 m ² NTP objekta
12202 Stavbe bank, pošt, zavarovalnic, ki poslujejo s strankami	1 PM/50,00 m ² NTP objekta, od tega najmanj 30 % PM za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna	1 PM/80,00 m ² NTP objekta
12203 Druge poslovne stavbe (pisarne, mešani poslovni program), brez strank	1 PM/2 zaposlena	1 PM/2 zaposlena
12203 Druge poslovne stavbe (pisarne, mešani poslovni program), s strankami	1 PM/50,00 m ² NTP objekta, od tega najmanj 10 % PM za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna	1 PM/80,00 m ² NTP objekta

12301 Trgovske stavbe (lokalna trgovina do 500,00 m2 BTP)	1 PM/40,00 m2 koristne prodajne površine + 1 PM/2 zaposlena, najmanj pa 2 PM	1 PM/40,00 m2 koristne prodajne površine
12301 Trgovske stavbe (nakupovalno središče, večnamensko trgovsko-zabaviščno središče nad 500,00 m2 BTP)	1 PM/30,00 m2 koristne prodajne površine, od tega najmanj 80 % za obiskovalce	1 PM/40,00 m2 koristne prodajne površine
12304 Stavbe za storitvene dejavnosti (obratno-servisne dejavnosti: frizer, urar, čistilnica, fizioterapija, avtopralnica in podobno)	1 PM/25,00 m2 NTP objekta in ne manj kot 2 PM, od tega najmanj 75 % PM za obiskovalce	1 PM/40,00 m2 NTP objekta
3. Družbene dejavnosti		
12610 Stavbe za kulturo in razvedrilo (prireditveni prostori)	1 PM/5 sedežev, od tega najmanj 75 % za obiskovalce	1 PM/5 sedežev
12620 Muzeji, arhivi in knjižnice	1 PM/80,00 m2 NTP objekta, od tega najmanj 75 % za obiskovalce	1 PM/80,00 m2 NTP objekta
12721 Stavbe za opravljanje verskih obredov	1 PM/20 sedežev	1 PM/20 sedežev
12640 Stavbe za zdravstveno oskrbo (bolnišnice)	1 PM/2 zaposlena + 1 PM/5 postelj, ki morajo biti javno dostopna	1 PM/2 zaposlena + 1 PM/5 postelj
12640 Stavbe za zdravstveno oskrbo (zdravstveni dom, ambulate, veterinarske ambulate, klinike)	1 PM/20,00 m2 NTP objekta in ne manj kot 5 PM, od tega najmanj 60 % PM za obiskovalce	1 PM/40,00 m2 NTP objekta
12630 Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (predšolska vzgoja)	1 PM/2 zaposlena + 2 PM/1 oddelek, ki morajo biti javno dostopna	1 PM/oddelek in 0,3 PM/zaposlenega
12630 Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (osnovne šole)	1 PM/2 zaposlena + 0,5 PM/učilnico za starše, od tega najmanj 3 PM za kratkotrajno parkiranje	0,5 PM/učenca od vključno 5. razreda navzgor in 0,3 PM/zaposlenega
12630 Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (srednje šole)	1 PM/2 zaposlena, dodatno 10 % PM za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna	1 PM/2 zaposlena + 1 PM/6 dijakov
12630 Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (visoke šole)	1 PM/2 zaposlena + 1 PM/10 študentov, ki morajo biti javno dostopna	1 PM/2 zaposlena + 1 PM/5 študentov
4. Športne dejavnosti		
24110 Športna igrišča (brez gledalcev)	1 PM/250,00 m2 površine igrišča	1 PM/250,00 m2 površine igrišča
24110 Športna igrišča (s prostori za gledalce npr. stadion ipd)	1 PM/250 m2 površine igrišča + 1 PM/10 sedežev, ki morajo biti javno dostopna Na vsakih 50 PM za osebna vozila je treba zagotoviti tudi 1 PM za avtobuse, vendar ne manj kot 2 PM za avtobuse	1 PM/250 m2 površine igrišča + 1 PM/5 sedežev
12650 Stavbe za šport (brez gledalcev)	1 PM/100,00 m2 NTP objekta	1 PM/100,00 m2 NTP objekta
12650 Stavbe za šport (s prostori za gledalce)	1 PM/100,00 m2 NTP objekta + 1 PM/10 sedežev, ki morajo biti javno dostopna Na vsakih 50 PM za osebna vozila je treba zagotoviti tudi 1 PM za avtobuse, vendar ne manj kot 2 PM za avtobuse	1 PM/100,00 m2 NTP objekta + 1 PM/5 sedežev

12650 Stavbe za šport (pretežno namenjene razvedrilu: wellness, fizioterapija, fitnes, kopališče in podobno)	1 PM/100,00 m ² NTP objekta, od tega najmanj 80 % PM za obiskovalce	1 PM/100,00 m ² NTP objekta
5. Posebne dejavnosti		
12111 Hotelske in podobne stavbe za kratkotrajno namestitev (hotel, prenočišča, penzion)	1 PM/2 sobi, od tega najmanj 75 % PM za goste	1 PM/3 sobe
12112 Gostilne, restavracije in točilnice	1 PM/4 sedeže + 1 PM/2 zaposlena	1 PM/8 sedežev
12120 Druge gostinske stavbe za kratkotrajno namestitev (mladinska prenočišča)	1 PM/10 sob, od tega najmanj 75 % PM za goste	1 PM/3 sobe
6. Proizvodne dejavnosti		
12711 Stavbe za rastlinsko pridelavo 12712 Stavbe za rejo živali 12713 Stavbe za spravilo pridelka 12714 Druge nestanovanjske kmetijske stavbe	1 PM/80,00 m ² NTP objekta	
12510 Industrijske stavbe (do 200,00 m ²)	1 PM/30,00 m ² NTP objekta, od tega najmanj 90 % za zaposlene, najmanj pa 2 PM	1 PM/50,00 m ² NTP objekta
12510 Industrijske stavbe (več kot 200,00 m ²)	1 PM/50,00 m ² NTP objekta, od tega najmanj 90 % za zaposlene	1 PM/50,00 m ² NTP objekta
12520 Rezervoarji, silosi in skladišča (skladišča s strankami)	1 PM/100,00 m ² NTP objekta za stranke + 1 PM/2 zaposlena	1 PM/150,00 m ² NTP objekta za stranke + 1 PM/2 zaposlena
12520 Rezervoarji, silosi in skladišča (skladišča brez strank)	1 PM/2 zaposlena	1 PM/2 zaposlena
12520 Rezervoarji, silosi in skladišča (razstavni in prodajni prostori)	1 PM/70,00 m ² NTP objekta za stranke + 1 PM/2 zaposlena	1 PM/100,00 m ² NTP objekta za stranke + 1 PM/2 zaposlena
12510 Industrijske stavbe (delavnice za servis motornih vozil)	1 PM/2 zaposlena + 2 PM/popravilno mesto	1 PM/2 zaposlena + 1 PM/popravilno mesto
7. Drugo		
24204 Pokopališča	1 PM/300,00 m ² površine, ne manj kot 10 PM	1 PM/500,00 m ² površine
12740 Druge stavbe, ki niso uvrščene drugje (prevzgojni domovi, zapori, vojašnice, policijske postaje, gasilski domovi in podobno)	1 PM/3 zaposlene, dodatno 10 % PM za obiskovalce, ki morajo biti javno dostopna	1 PM/5 zaposlenih, dodatno 20 % PM za obiskovalce

»(5) Kadar na parceli, namenjeni gradnji, ni tehničnih in prostorskih možnosti za zagotovitev zadostnega števila parkirnih mest, mora investitor manjkajoča parkirna mesta, razen parkirnih mest za funkcionalno ovirane osebe, zagotoviti na drugih ustreznih površinah v njegovi lasti, kjer je izkazana pravica graditi, pod pogojem, da je omogočena njihova trajna uporaba. Pri stanovanjskih stavbah je te površine potrebno zagotoviti v oddaljenosti največ 200 300 m od stavbe, ki ji služijo. Vrednost manjkajočega deleža parkirnih mest se lahko zagotovi tudi tako, da investitor krije del stroškov za izgradnjo javnih parkirnih mest in garaž.

(6) Pri določanju parkirnih mest za objekte v javni rabi, ki morajo biti brez grajenih ovir, je potrebno zagotoviti 5% PM rezerviranih za vozila oseb z invalidskimi vozički. V primeru da je PM manj kot 20,

je potrebno zagotoviti vsaj 1PM za vozila oseb z invalidskimi vozički. Pri večstanovanjskih objektih je na vsako deseto stanovanje potrebno zagotoviti 1 PM za vozila oseb z invalidskimi vozički.

(7) Dovoljena je gradnja manjkajočih parkirnih mest na pripadajočih zemljiščih k obstoječim zakonito zgrajenim stavbam, ob upoštevanju minimalnega deleža zelenih površin oziroma minimalnega deleža odprtih bivalnih površin.

(8) Kadar ni tehničnih in prostorskih možnosti se parkirišča za EUP KR J ali večstanovanjsko gradnjo (PNRP SSv), s soglasjem oziroma mnenjem upravljavca na podlagi mobilnostnega načrta, ki ga pripravi investitor, lahko zagotovijo tudi v okviru javnih parkirišč oziroma drugih ustreznih površin, če so ta v bližini. Upravljavec mora takšna parkirna mesta ustrezno označiti in voditi evidenco teh parkirnih mest.

(9) Dovoljena je gradnja dvonivojskih parkirišč z montažnimi jeklenimi konstrukcijami na namenski rabi PO in drugih odprtih parkirnih površinah.

(10) V primeru skupnega parkirišča za objekte z različnimi dejavnostmi in dela v več izmenah se pri izračunu potrebnih parkirnih mest upoštevajo največje potrebe po sočasnem parkiranju.

(11) Pri vseh novogradnjah je potrebno zagotoviti polnilno infrastrukturo, kot določa predpis, ki ureja vzpostavitev infrastrukture za alternativna goriva v prometu.

(12) Odstopanja od parkirnih normativov iz četrtega odstavka tega člena so dopustna na podlagi mobilnostnega načrta ob izvedbi ukrepov trajnostne mobilnosti.«

40. člen (zdravstvene zahteve v zvezi z osončenjem ter kvaliteto bivanja)

»(3) Zaradi zdravega življenjskega sloga je v urbanih območjih potrebno zagotoviti primeren delež otroških igrišč, zelenih površin, površin za šport in rekreacijo ter površin za urbano vrtnarjenje. Le te morajo biti primerno dostopne s peš in kolesarskimi potmi.«

5 ZAKLJUČEK

V prejšnjem poglavju je bil predstavljen končni predlog zelenih standardov MOK, kot rezultat opravljenega projekta. Ob tem poudarjamo:

- da je bilo v procesu testirano 9 zelenih standardov, ki so bili izbrani s strani mestne uprave in ključnih deležnikov z vsebinskih področij upravljanja zelenih površin, faktorjev bivalnih/zelenih površin, krepitve urbane biodiverzitete, upravljanja padavinskih voda in prometa – in sicer:
 - 0. Zeleni sistem (razvit v okviru projekta GIFT)
 - 1.1: Faktorji odprtih bivalnih površin
 - 1.2: Faktorji zelenih površin
 - 2.1: Vegetacija in omrežje svežine v javnem odprtem prostoru
 - 2.2: Biodiverziteta v javnem odprtem prostoru
 - 3.1: Celovito upravljanje s padavinskimi vodami v javnem prostoru
 - 3.2: Celovito upravljanje in ponovna uporaba meteornih voda v objektih
 - 4.1: Prednostni vrstni red pri razvoju prometnih omrežij v javnem odprtem prostoru
 - 4.2: Razdelitev območja uporabe javnih cest
- da seveda obstajajo številni drugi zeleni standardi z navedenih in drugih področij, ki predstavljajo potencial za nadgradnjo tega projekta in izziv za prihodnost,
- da so bili zeleni standardi v njihovi končni obliki razviti v sodelovanju s strokovno javnostjo in mestno upravo MOK,
- da so bili zeleni standardi testirani na primerih OPPNjev MOK v sodelovanju z mestno upravo MOK, ki je tako pridobila znanje za potencialno uveljavljanje drugih zelenih standardov skladno s potrebami MOK v prihodnje,
- da so se za smiselne, izvedljive in uporabne izkazali vsi testirani zeleni standardi z izjemo zelenega standarda 2.2: Biodiverziteta v javnem odprtem prostoru – v tem primeru se je pokazalo, da orodje CBS+ ni primerno za uporabo v slovenskem kontekstu, zaradi česar je bil standard izločen iz nadaljnje obravnave in seznama končno predlaganih zelenih standardov,
- da v nadaljevanju predstavljeni zeleni standardi predstavljajo končni predlog s strani projekta, ki ga mora MOK ustrezno potrditi in vključiti v svoje operativno delo.